

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

ממצאים מרכזיים של המערכת לשיקוף תקציבי החינוך – תשפ"ג

הנתונים נכונים לתאריך: 31 מאי 2024, כ"ג באייר תשפ"ד

שקיפות תשפ"ג

הנני מתכבד להציג בפניכם את מערכת 'שקיפות בחינוך' לשנת הלימודים תשפ"ג המציגה שקיפות תקציבית בכלל שלבי החינוך לצד התמונה חינוכית, ברמה בית ספרית ורשותית כחלק אינטגרלי במערכת. מערכת השקיפות מוצגת למעלה מ-10 שנים ואנחנו שוקדים על הרחבתה ועדכונה מידי שנה. בשנה"ל תשפ"ג מערכת השקיפות מציגה את נתוני הגפ"ן שמיושמת מאותה שנה.

מערכת 'שקיפות החינוך' מהווה בסיס לקבלת החלטות ובדיקת אפקטיביות במערכת כאשר הממצאים לשנת תשפ"ג ממשיכים להציג תמונה של סגירת פערים בין קבוצות הטיפוח החלשות לחזקות ובין המגזר הערבי והיהודי, כמוצג במצגת זו ובהשוואות נתוני השקיפות לשנים תשע"ב – תשפ"ג. מערכת השקיפות הובילה לשינויים משמעותיים במערכת החינוך שביניהם התקצוב הדיפרנציאלי ותכנית הגפ"ן. ברצוני להודות למר יואב אזולאי, מנהל אגף א' כלכלה וסטטיסטיקה אשר אחראי על הפקת השקיפות החינוכית, ולצוות האגף – מר דב נתן, מר פנחס קליין וגב' רחל חסין.

תודות לשותפים במינהל טכנולוגיות דיגיטליות ומידע, מנהלת חטיבה בכירה גב' אילנה קרוקר, מר שלומי זהבי מנהל תחום DATA וצוותו - מר אליהו אלפסי, מר סלבה גלובין, גב' חיה מנדלזון, מר נתנאל חרד, מר יצחק אזולאי, ומר ישראל רסולי. מר שיאון כהן ארכיטקט נתונים ומרוב דוד המובילה הטכנולוגית של החטיבה, צוות הפיתוח גב' תמר סגל רבקה ראנד ושרה רוטשטיין, צוות תשתיות מר עופר כהן ומר אריאל בילצקי, לצוות הענן קובי היין, לירון דרעי ולגרפיקאית אפרת נוילנדר. וצוות ה-QA ובדיקת עומסים נהוראי כהן ורות בן-זימרה. צוות אגף בכיר דוברות. מר דודי מזרחי מנהל אגף בכיר תקציבים וחברי מינהל כלכלה ותקציבים ולכל מבצעי התקציב ששיתפו פעולה.

בברכה,

משה שגיא

סמנכ"ל בכיר ומנהל מינהל כלכלה ותקציבים

שקיפות תשפ"ג

כמיטב המסורת בעשור האחרון, העלינו שנת נתונים נוספת במערכת 'שקיפות בחינוך' לשנת הלימודים תשפ"ג המציגה שקיפות תקציבית בכלל שלבי החינוך לצד תמונה חינוכית בחטיבה העליונה, ברמה בית ספרית ורשותית תוך איגום תוספות מידע ממערכות מידע נוספות.

משנה לשנה אנו מעלים את אחוז התקציב המשקוף מסך תקציב המשרד ופועלים לייצר בסיס איתן לקבלת החלטות ובדיקת אפקטיביות במערכת. מגמת סגירת פערים בין קבוצות הטיפוח החלשות לחזקות ובין המגזר הערבי והיהודי נמשכת לצד דיוק ויישום תכנית תקצוב דיפרנציאלי בחטיבה עליונה כאשר התכנית מתחילה להראות את אותותיה.

נתוני תקציב גפ"ן שהועברו לרשויות ולמוסדות החינוך לשנת תשפ"ג משוקפים לראשונה בהתאם להחלטת ממשלה מס' 226 מיום 01.08.2021 בנושא "התוכנית לגמישות הניהולית במערכת החינוך", החל משנת הלימודים תשפ"ג הורחבה באופן משמעותי הגמישות הניהולית והפדגוגית של מנהלי בתי הספר והרשויות המקומיות, תוך העברת משאבים משמעותיים לניהולם הישיר. התוכנית הגמישות הניהולית נועדה לאפשר למנהלי בתי הספר ולרשויות המקומיות לממש באופן מיטבי את יעדי החינוך מתוך כבוד והכרה ביכולת שלהם להתאמת המשאבים והמענים לצרכים הייחודיים של קהילתם.

החל משנת תשפ"ג מדדי ראמ"ה עברו שינוי במתכונת ההיבחנות והמידע על המוסדות מוצג באתר השקיפות בארבעה ממדים, ידע ומיומנויות קוגניטיביות, מיומנויות חברתיות ואישיות, אקלים חינוכי ומרחבי עשייה.

הרחבנו את הפעילות והמידע במערכת שקיפות בחינוך הכוללת קישורים למערכות "במבט רחב" לשנת תשפ"ד ו"הכל אודות מוסדות החינוך" לשנת תשפ"ה, דרכן ניתן להפיק מידע נוסף על מערכת החינוך עבור מוסדות חינוך, עובדי ההוראה, תלמידים וכיתות בפילוחים לפי מאפיינים נבחרים כגון מגזר ופיקוח, שלבי חינוך ועוד.

ברצוני להודות לתמיכתו של **מר משה שגיא** סמנכ"ל בכיר ומנהל כלכלה ותקציבים, ולצוות היקר והמסור של אגף א' כלכלה וסטטיסטיקה אשר אחראים על הפקת השקיפות החינוכית, מר דב נתן, מר פנחס קליין וגב' רחל חסין.

ברצוני להודות לכל השותפים הרבים שעמלו לילות כימים על איסוף הנתונים, חישוב התוצרים ודיוק המידע, על שיפור הנגשתם ועד הרגע שאיפשר את הצגת מכלול המערכת לציבור.

בברכה,

יואב אזולאי

מנהל אגף א' כלכלה וסטטיסטיקה

התפלגות התקציבים הממופים במערכת השקיפות (ש)

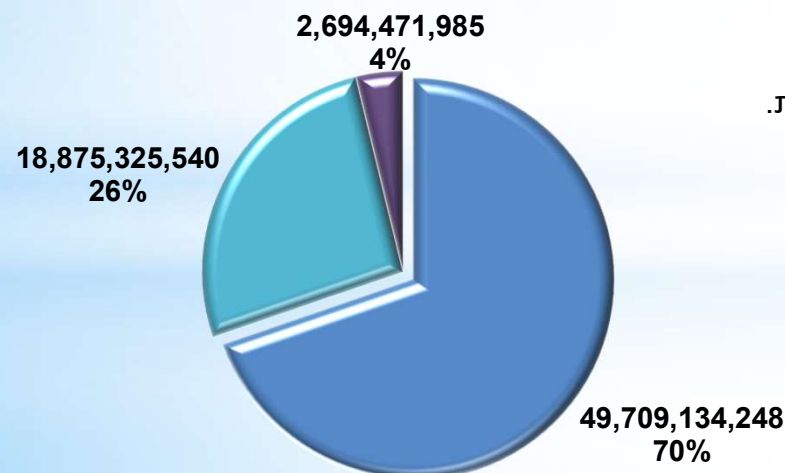
שנת לימודים	שכר עובדי הוראה – גנ"י, בי"ס יסודיים, חט"ב וחט"ע *	תשלומים שאינם שכר מורים **	תקציב גפ"ן	סה"כ
תשפ"ג	49,709,134,248	18,875,325,540	2,694,471,985	71,278,931,773

- התקציב על שינויי לשנה"ל תשפ"ג הינו כ-81.5 מיליארד.
- בשנת תשפ"ג הוקצה תקציב בסך 2.7 מיליארד עבור תקציב הגפ"ן - גמישות פדגוגית ניהולית.
- החל משנת תש"ף, תקציב שעות חופשה (תשלום בחודשי הקיץ המשולם עבור כיתות החינוך המיוחד) נכלל בחישוב עלות שעות הוראה

מה נכלל בנתוני המערכת?

- התקציבים שניתן היה לשייך באופן ישיר לפעילויות חינוך ברשויות מקומיות ובמוסדות חינוך בשנת תשפ"ג.

* עובדי מדינה, רשתות, פטור ושכ"ל המועבר לרשויות ולבעליות של מוסדות חינוך בחטיבה העליונה
** תשלומים לרשויות מקומיות ובעליות, רכישות והקצבות

- שכר עובדי הוראה – גנ"י, בי"ס יסודיים, חט"ב וחט"ע *
- תשלומים שאינם שכר מורים **
- תקציב גפ"ן

תקציבי משרד החינוך שלא מופו במערכת:

- רכישות והקצבות שלא ניתן היה למפות לפי מוסד או רשות מקומית.
- תמיכות בארגונים / תקצוב תאגידים.
- פעולות רוחביות או מנהליות של המשרד שלא ניתנות לשיוך באופן חד-ערכי לרשות מקומית או למוסד חינוך.

מה לא נכלל בנתוני המערכת?

- אחזקת המשרד, חינוך בלתי פורמלי, תרבות יהודית, מוסדות תורניים, מכללות להכשרת מורים, חינוך מבוגרים ואולפנים, תמיכות צא.
- השתתפות הרשויות המקומיות בבתי הספר
- תשלומי הורים
- תקציבי מגזר שלישי

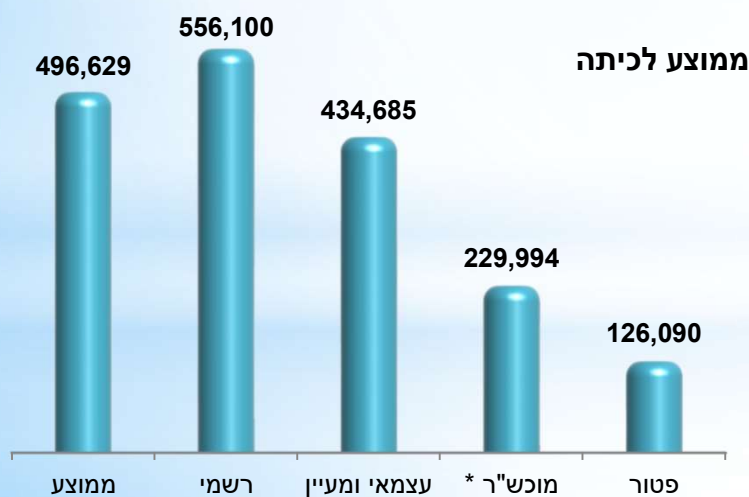
ניתוח תקציב בתי ספר יסודיים

ניתוח התקציב לכלל בתי הספר היסודיים בחינוך הרגיל לפי מעמד משפטי ופיקוח

מעמד	מספר תלמידים	כיתות נורמטיביות	עלות שעות יסודי	תשלומים לרשויות ורכישות והקצבות	העברות לרשתות החינוך החרדי	סה"כ תקציב	ממוצע לתלמיד	ממוצע לכיתה
סה"כ ארצי	1,109,328	43,493	14,195,886,760	4,666,403,220	2,737,587,744	21,599,877,724	19,471	496,629
רשמי	804,108	31,966	14,195,886,760	3,580,420,126		17,776,306,886	22,107	556,100
עצמאי ומעיין	176,042	6,892		479,090,613	2,516,541,310	2,995,631,923	17,017	434,685
מוכש"ר *	67,108	2,343		538,876,772		538,876,772	8,030	229,994
פטור	62,070	2,293		68,015,708	221,046,434	289,062,143	4,657	126,090

עלות ממוצעת לתלמיד ולכיתה בבתי ספר יסודיים בחינוך רגיל לשנת תשפ"ג (ש)

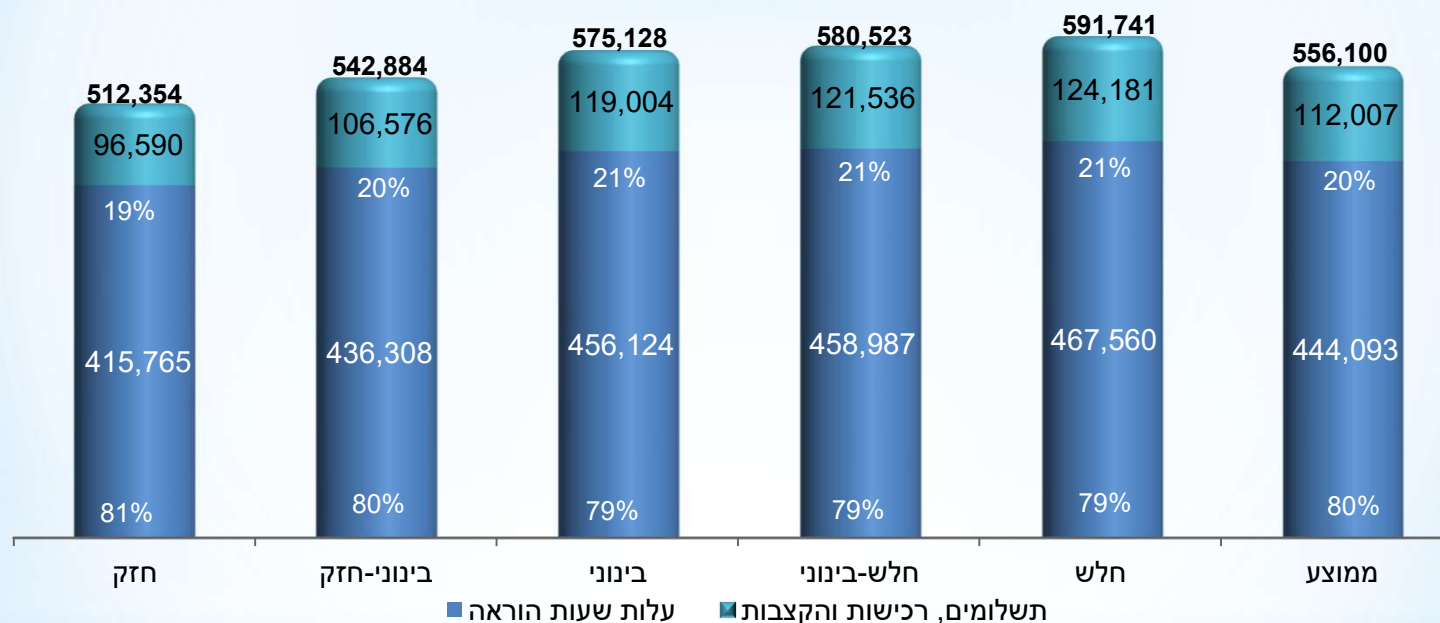

* מוכש"ר – מוכרים שאינם רשמיים לא כולל רשתות החינוך החרדיות (החינוך העצמאי ומעיין החינוך התורני)
 • עלויות השעות בחינוך היסודי מבוססות על פי עלות ממוצעת לשעה X שעות בפועל ששולמו
 • נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

ניתוח התקציב לכלל בי"ס היסודיים רשמיים בחינוך הרגיל לפי חמישון טיפוח

עלות ממוצעת לכיתה

נתוני התקציב מוצגים בפירוט לפי קבוצות נושאי תשלום ובחלוקה לשתי קטגוריות: שכר מורים ותשלומים שאינם שכר מורים.

- קטגוריית שכר מורים מגלמת בתוכה, בין היתר, עלות שעות הוראה שבועיות, איחוד משכורת, שעות בודדות בחינוך המיוחד הניתן בחופשות, שכר לימוד חטיבה עליונה, שעות רשתות החינוך העצמאי, מעיין החינוך התורני ומוסדות פטור ותשלומים בגין שכר עבור החינוך המוכר והמיוחד המועברים לרשות באמצעות מערכת תשלומים מאוחדת (מת"מ).
- קטגוריית תשלומים שאינם שכר מורים מגלמת בתוכה, בין היתר, הוצאות אחזקה וחומרים, התחשבות רשויות, רכישות חוזים והקצבות, שירותי היקף, חינוך מיוחד, פנימיות, מכינות ומרכזי נוער, תשלומים לרשויות בגין גני ילדים, הסעות וליווי, שרותי עזר למוסדות פטור ותקציבי גפ"ן.

דיפרנציאליות מלאה בעלות ממוצעת לכיתה בין חמישוני הטיפוח

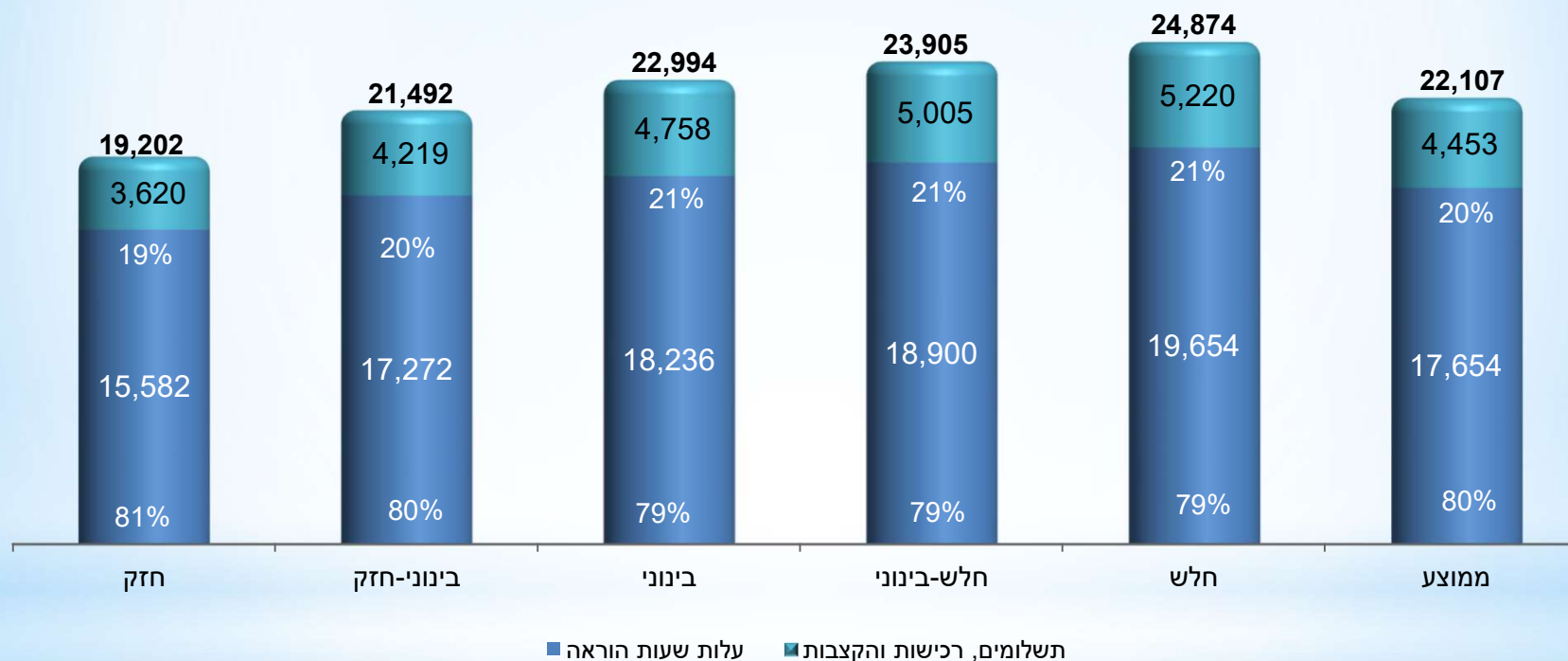
- חישוב עלות שעות בחינוך היסודי מבוסס על פי עלות ממוצעת לשעה X שעות בפועל ששולמו
- הממוצע כולל מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

ניתוח התקציב לכלל בי"ס היסודיים רשמיים בחינוך הרגיל לפי חמישון טיפוח

עלות ממוצעת לתלמיד

העלות הממוצעת לתלמיד עולה בהתאם לחמישוני הטיפוח

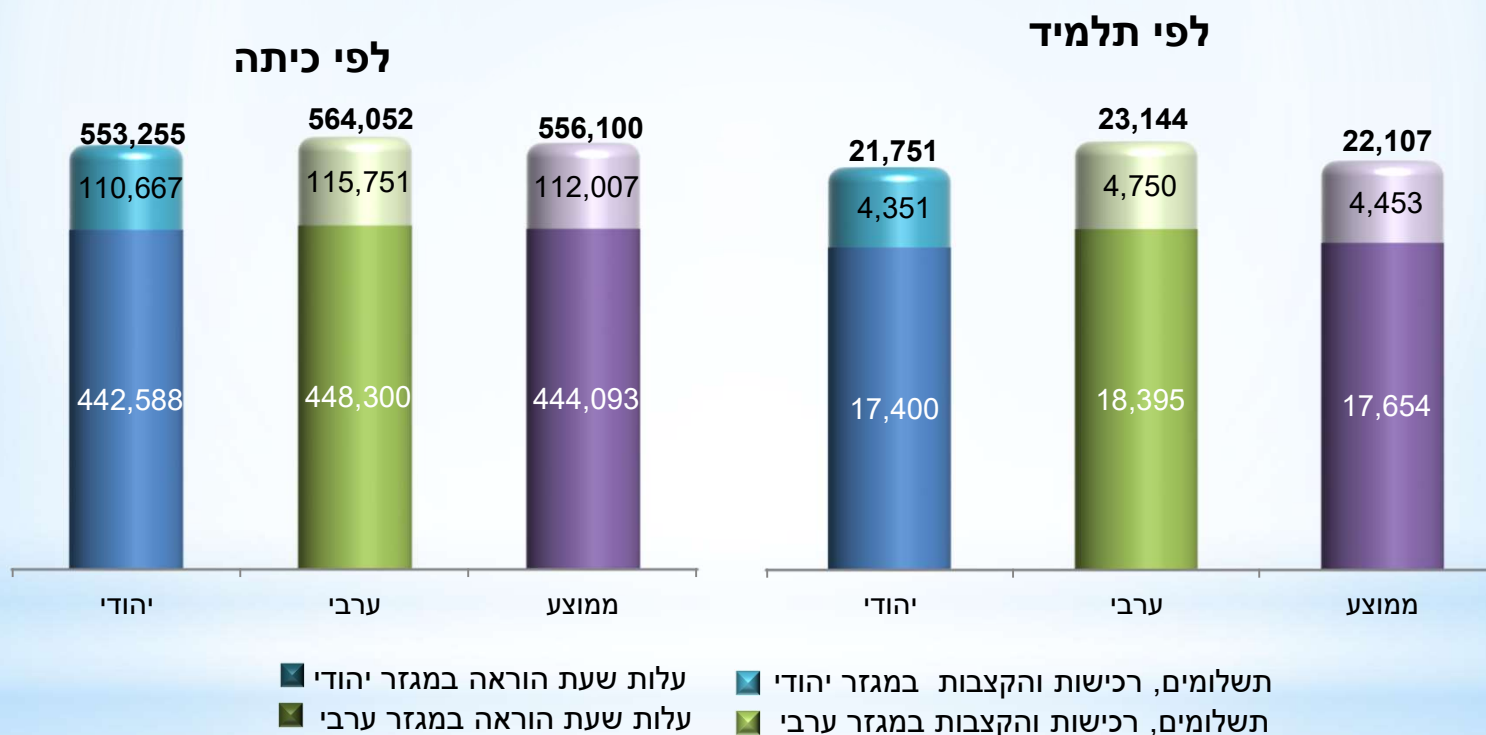
- חישוב עלות שעות בחינוך היסודי מבוסס על פי עלות ממוצעת לשעה X שעות בפועל ששולמו
- הממוצע כולל מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

ניתוח תקציב בתי ספר יסודיים לפי מגזר

ניתוח כלל בי"ס היסודיים רשמיים בחינוך הרגיל לפי מגזר

עלות ממוצעת לתלמיד ולכיתה בש"ח

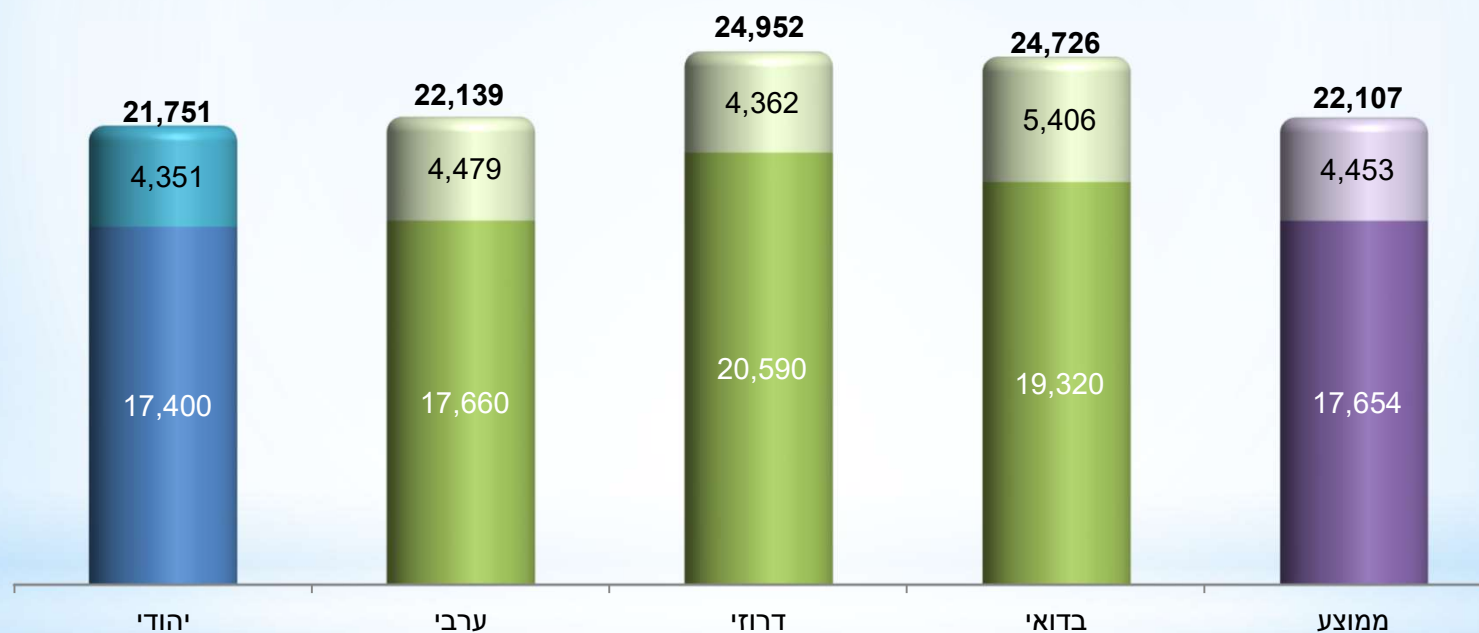

העלות הממוצעת לתלמיד ולכיתה במגזר הערבי גבוהה יותר לעומת המגזר היהודי רשמי.

- המגזר הערבי כולל בניתוח זה את כל המיעוטים דוברי השפה הערבית
- הממוצע כולל טיפוח
- נתוני המוסדות כוללים תלמידי מוסדות ללא סיווג לפי חמישון וכיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

ניתוח כלל בי"ס היסודיים רשמיים בחינוך הרגיל לפי מגזר

עלות ממוצעת לתלמיד בש"ח

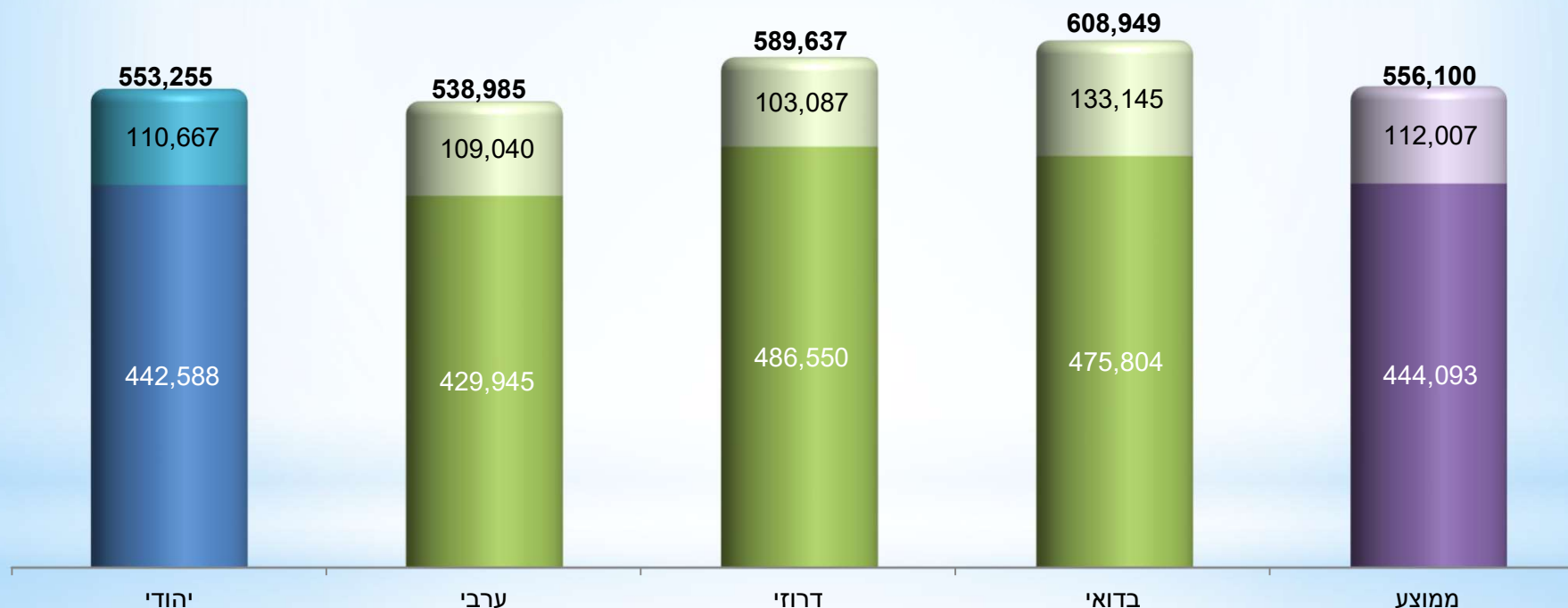
- עלות שעת הוראה במגזר יהודי
- עלות שעות והקצבות במגזר יהודי
- עלות שעת הוראה במגזר ערבי/דרוזי/בדואי
- עלות שעות והקצבות במגזר ערבי/דרוזי/בדואי

- המגזר הערבי כולל בניתוח זה את כל המיעוטים דוברי השפה הערבית
- הממוצע כולל תלמידי מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

ניתוח כלל בי"ס היסודיים רשמיים בחינוך הרגיל לפי מגזר

עלות ממוצעת לכיתה בש"ח

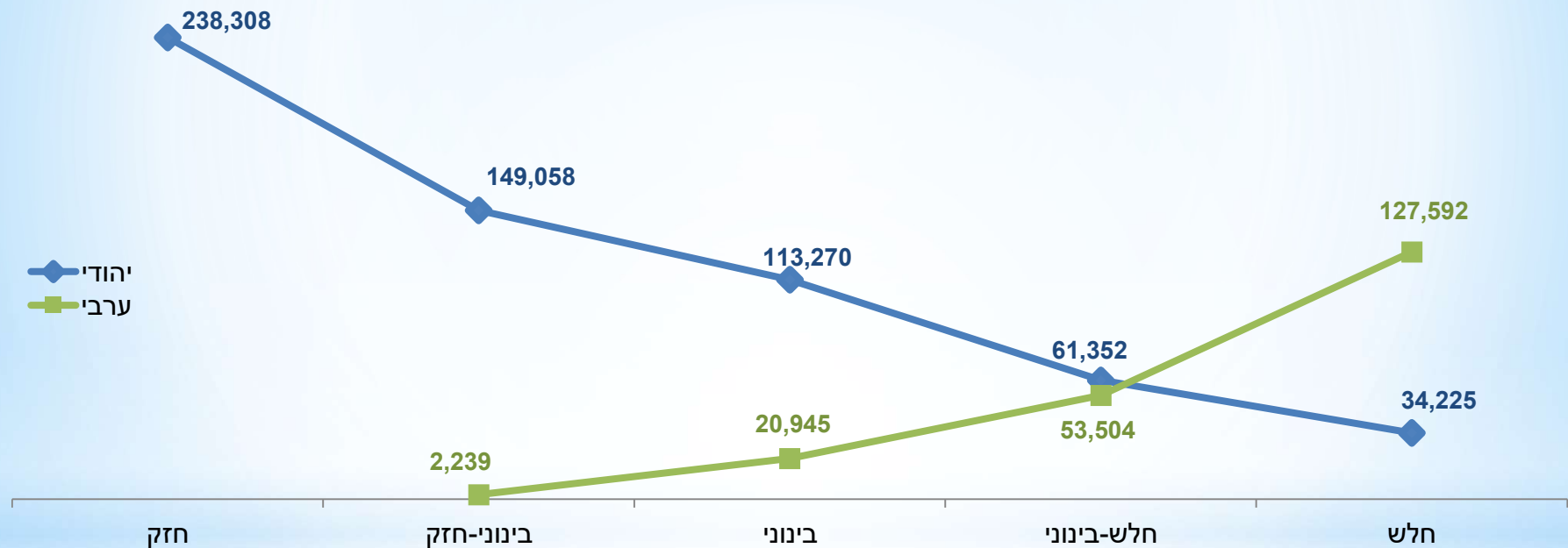
■ עלות שעת הוראה במגזר יהודי
 ■ תשלומים, רכישות והקצבות במגזר יהודי
 ■ עלות שעת הוראה במגזר ערבי/דרוזי/בדואי
 ■ תשלומים, רכישות והקצבות במגזר ערבי/דרוזי/בדואי

- המגזר הערבי כולל בניתוח זה את כל המיעוטים דוברי השפה הערבית
- הממוצע כולל תלמידי מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

ניתוח כלל בי"ס היסודיים רשמיים בחינוך הרגיל לפי חמישון טיפוח

התפלגות תלמידים לפי מגזר

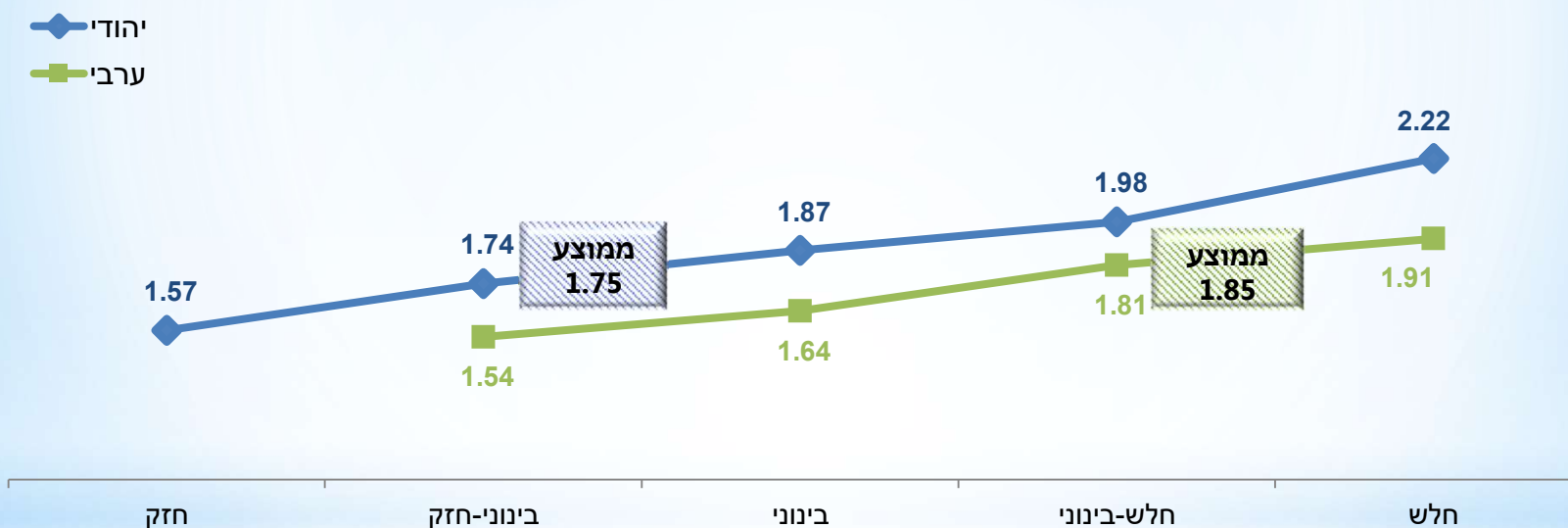
84% מתלמידי המגזר היהודי לומדים במוסדות חינוך בחמישוני טיפוח בינוני עד חזק, לעומת 11% במגזר הערבי.

- המגזר הערבי כולל בניתוח זה את כל המיעוטים דוברי השפה הערבית
- לא כולל תלמידי מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

ניתוח כלל בי"ס היסודיים רשמיים בחינוך הרגיל לפי חמישוני טיפוח

ממוצע שעות לתלמיד לפי מגזר

ממוצע השעות לתלמיד במגזר הערבי גבוה מממוצע השעות בקרב המגזר היהודי. בהשוואה לפי חמישוני טיפוח, תלמיד במגזר היהודי מקבל יותר שעות מתלמיד במגזר הערבי בכל חמישון.

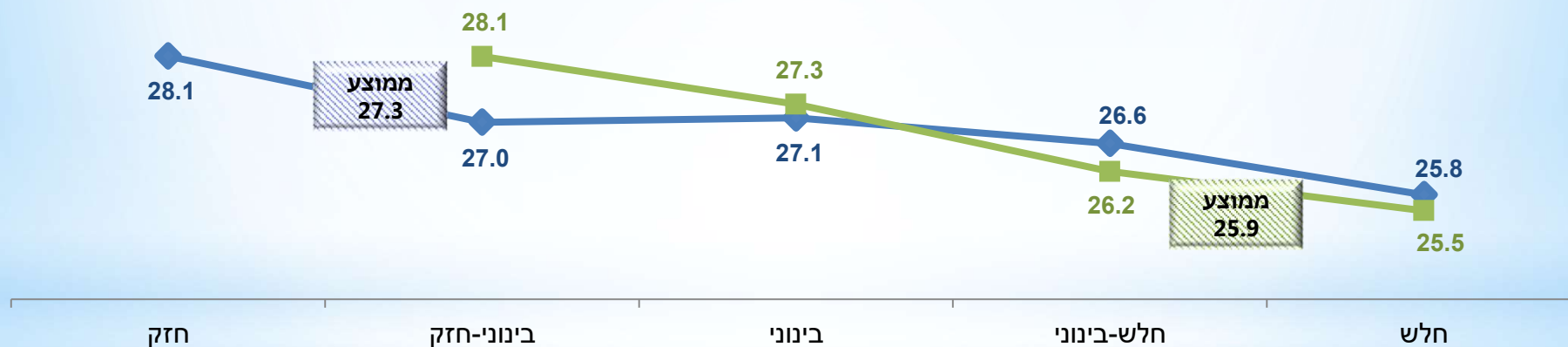
- המגזר הערבי כולל בניתוח זה את כל המיעוטים דוברי השפה הערבית.
- הממוצע כולל תלמידי מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

ניתוח תקציב בי"ס היסודיים רשמיים בחינוך הרגיל לפי חמישוני טיפוח

ממוצע תלמידים בכיתה לפי מגזר

— מגזר יהודי
— מגזר ערבי

ממוצע התלמידים בכיתה במגזר הערבי נמוך יותר מהמגזר היהודי

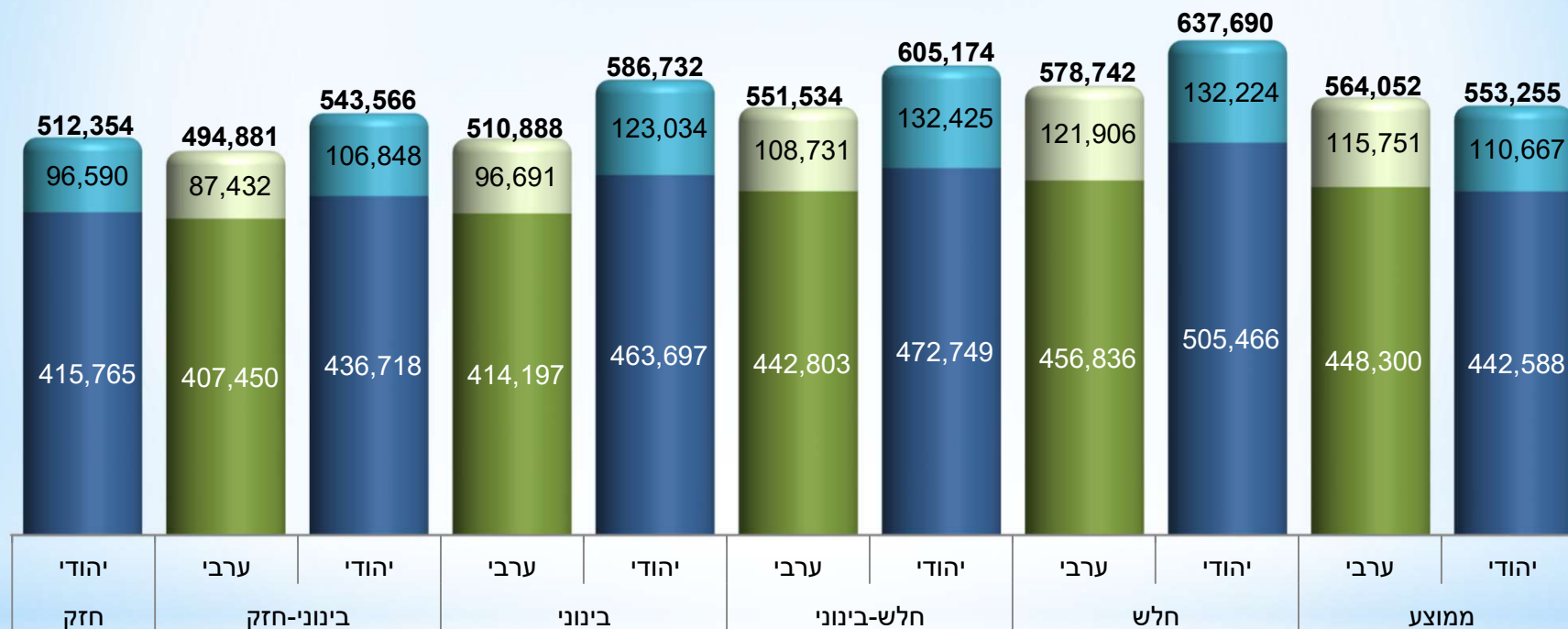
- המגזר הערבי כולל בניתוח זה את כל המיעוטים דוברי השפה הערבית
- הממוצע כולל תלמידי מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח
- נתוני המוסדות לא כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל
- כיתות חצי תקן נלקחו כחצי כיתה תקנית – החישוב המתוקנן מופיע במערכת שקיפות בחינוך

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בתי ספר היסודיים רשמיים לפי מגזר – ניתוח לפי חמישון טיפוח

עלות ממוצעת לכיתה בש"ח

■ תשלומים, רכישות והקצבות במגזר יהודי
■ תשלומים, רכישות והקצבות במגזר ערבי
■ עלות שעות הוראה במגזר יהודי
■ עלות שעות הוראה במגזר ערבי

העלות הממוצעת לכיתה במגזר היהודי גבוהה לעומת המגזר הערבי בכל חמישון.

- המגזר הערבי כולל בניתוח זה את כל המיעוטים דוברי השפה הערבית
- הממוצע כולל תלמידי מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

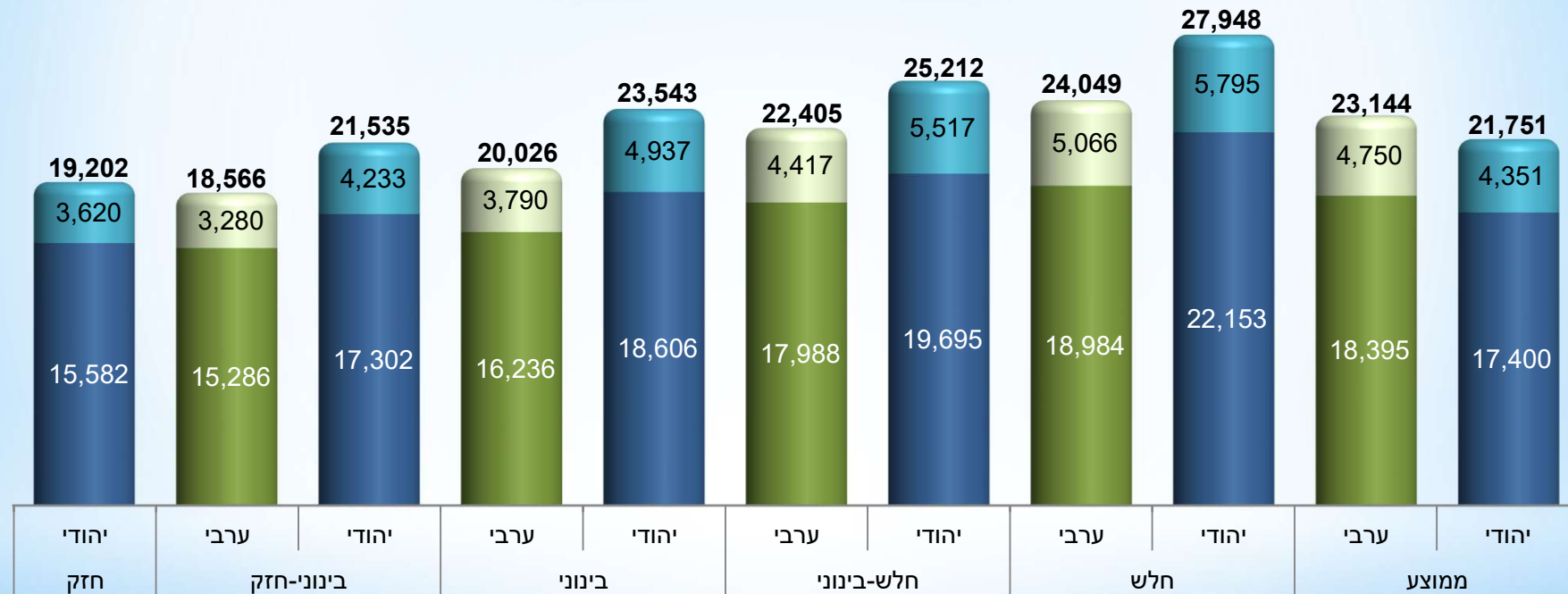

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בתי ספר היסודיים רשמיים לפי מגזר – ניתוח לפי חמישון טיפוח

עלות ממוצעת לתלמיד בש"ח

■ תשלומים, רכישות והקצבות במגזר יהודי ■ עלות שעות הוראה במגזר יהודי
■ תשלומים, רכישות והקצבות במגזר ערבי ■ עלות שעות הוראה במגזר ערבי

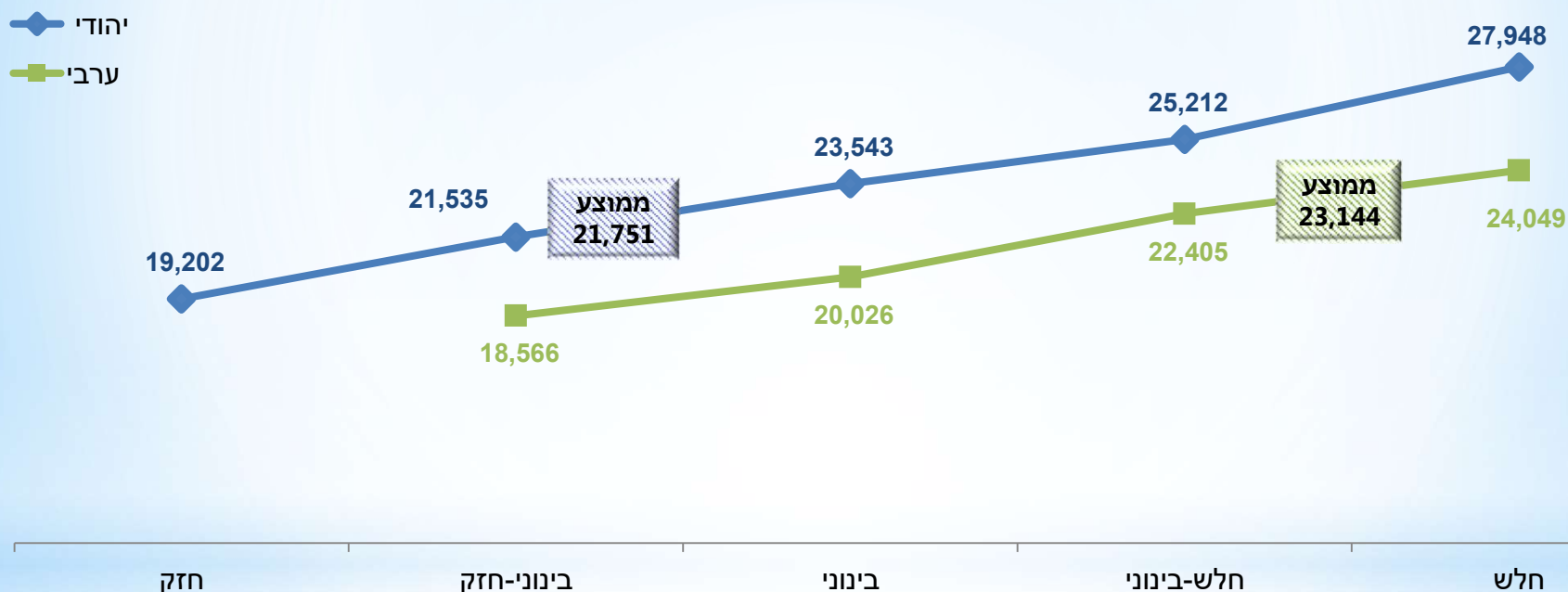
**דיפרנציאליות בהקצאת המשאבים לפי חמישון טיפוח קיימת בכל מגזר בנפרד.
יש פער בכל חמישון בין המגזר היהודי לערבי.**

- המגזר הערבי כולל בניתוח זה את כל המיעוטים דוברי השפה הערבית
- הממוצע כולל תלמידי מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

ניתוח תקציב בי"ס היסודיים רשמיים בחינוך הרגיל לפי חמישוני טיפוח

עלות ממוצעת לתלמיד בש"ח לפי מגזר

העלות הממוצעת לתלמיד בחינוך הערבי גבוהה מהעלות הממוצעת לתלמיד בחינוך העברי. בהשוואה לפי חמישוני הטיפוח, תלמיד במגזר היהודי מקבל יותר מתלמיד במגזר הערבי בכל חמישון.

- המגזר הערבי כולל בניתוח זה את כל המיעוטים דוברי השפה הערבית
- הממוצע כולל תלמידי מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

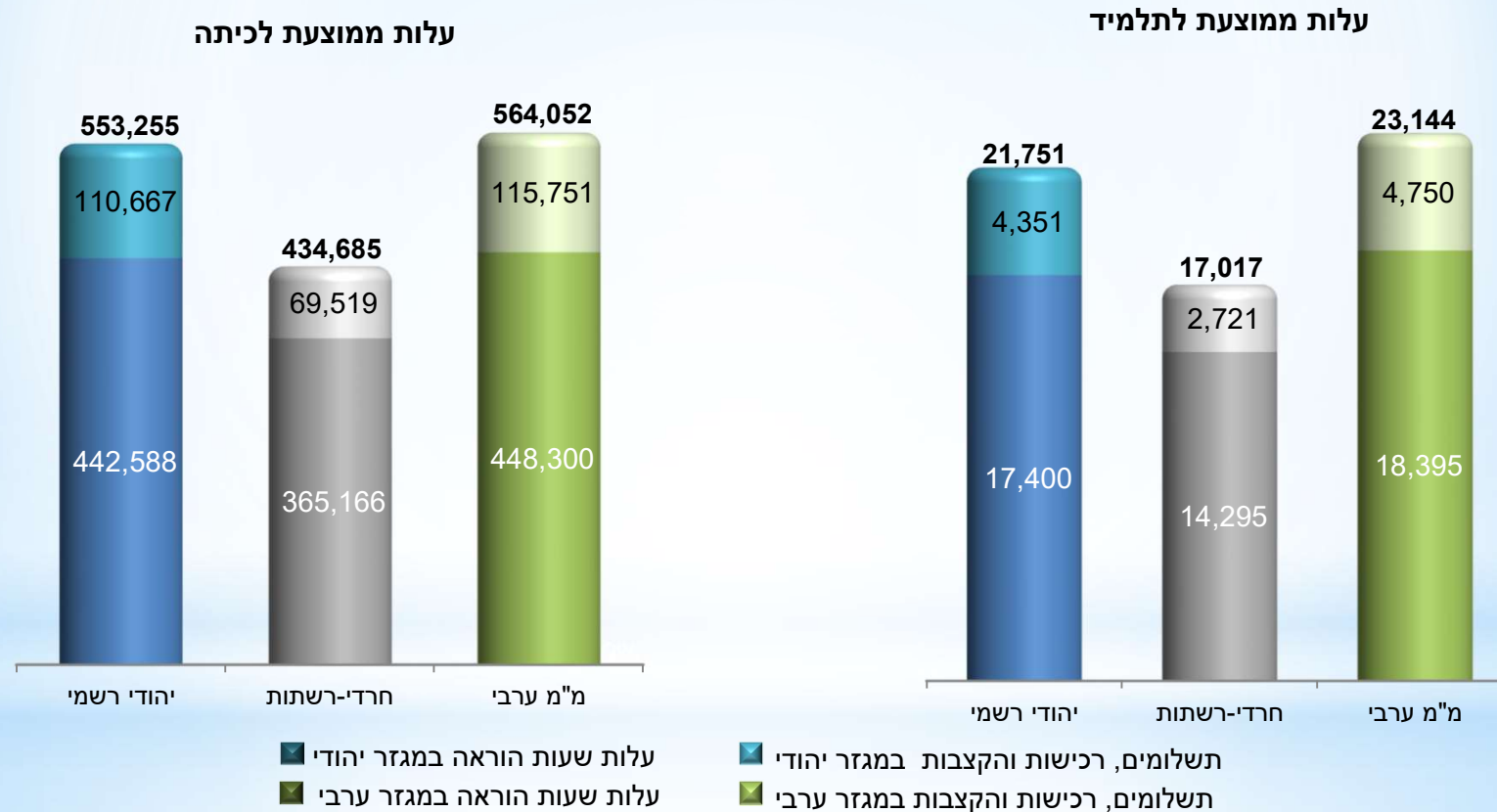
ניתוח תקציב בתי ספר יסודיים לפי סוג פיקוח

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בתי ספר היסודיים רשמיים והרשתות בחינוך הרגיל – לפי סוג פיקוח

עלות ממוצעת לתלמיד ולכיתה בש"ח

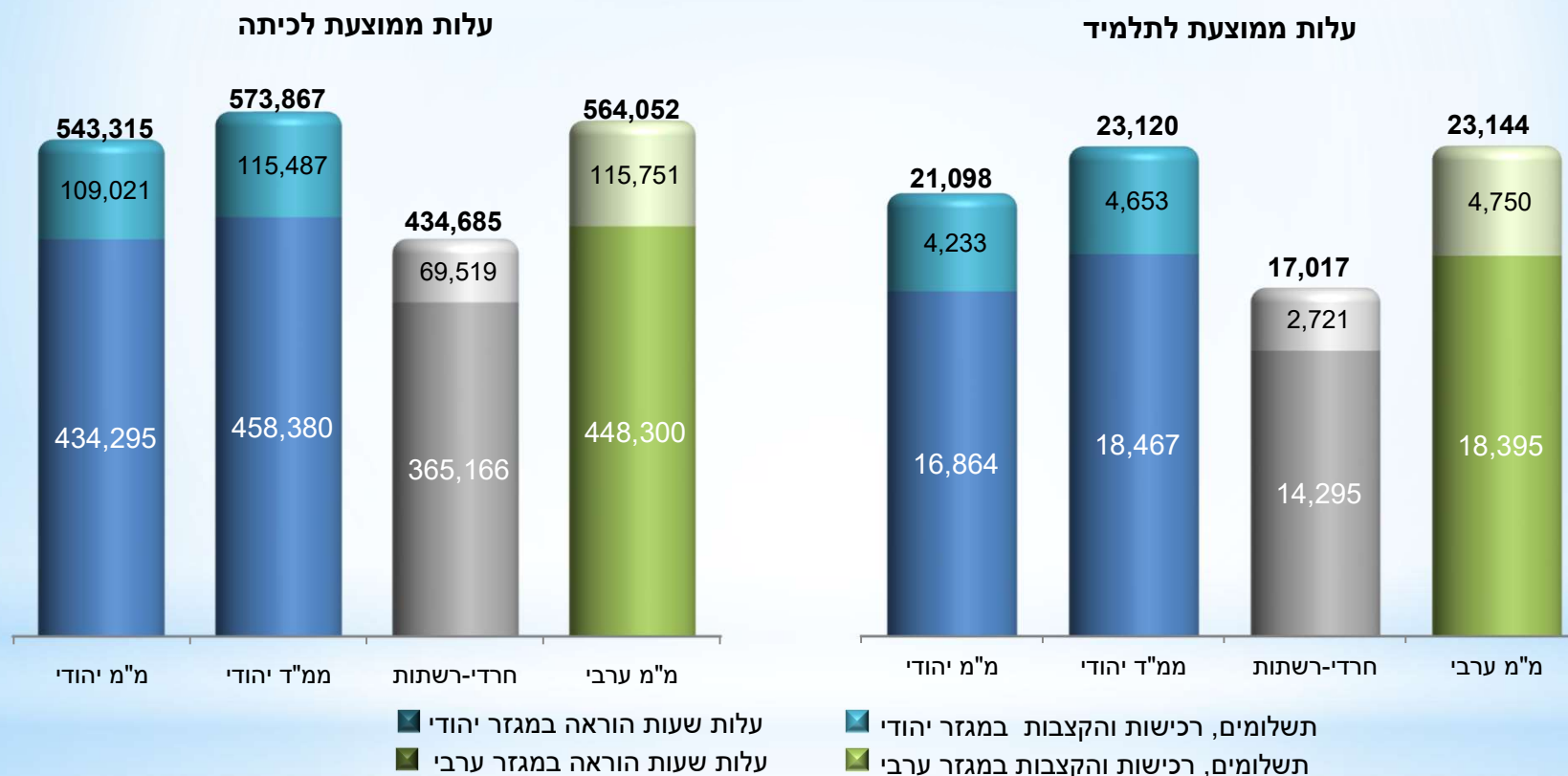

העלות הממוצעת לתלמיד וכיתה במגזר הערבי גבוהה יותר לעומת המגזר היהודי רשמי.

בתי ספר היסודיים רשמיים והרשתות בחינוך הרגיל – לפי סוג פיקוח

עלות ממוצעת לתלמיד ולכיתה בש"ח

העלות הממוצעת לתלמיד ולכיתה במגזר הערבי גבוהה יותר לעומת העלות לתלמיד מ"מ וממ"ד יהודי.

בתי ספר היסודיים בחינוך הרגיל – לפי סוג פיקוח וחמישוני טיפוח

עלות ממוצעת בש"ח לכיתה

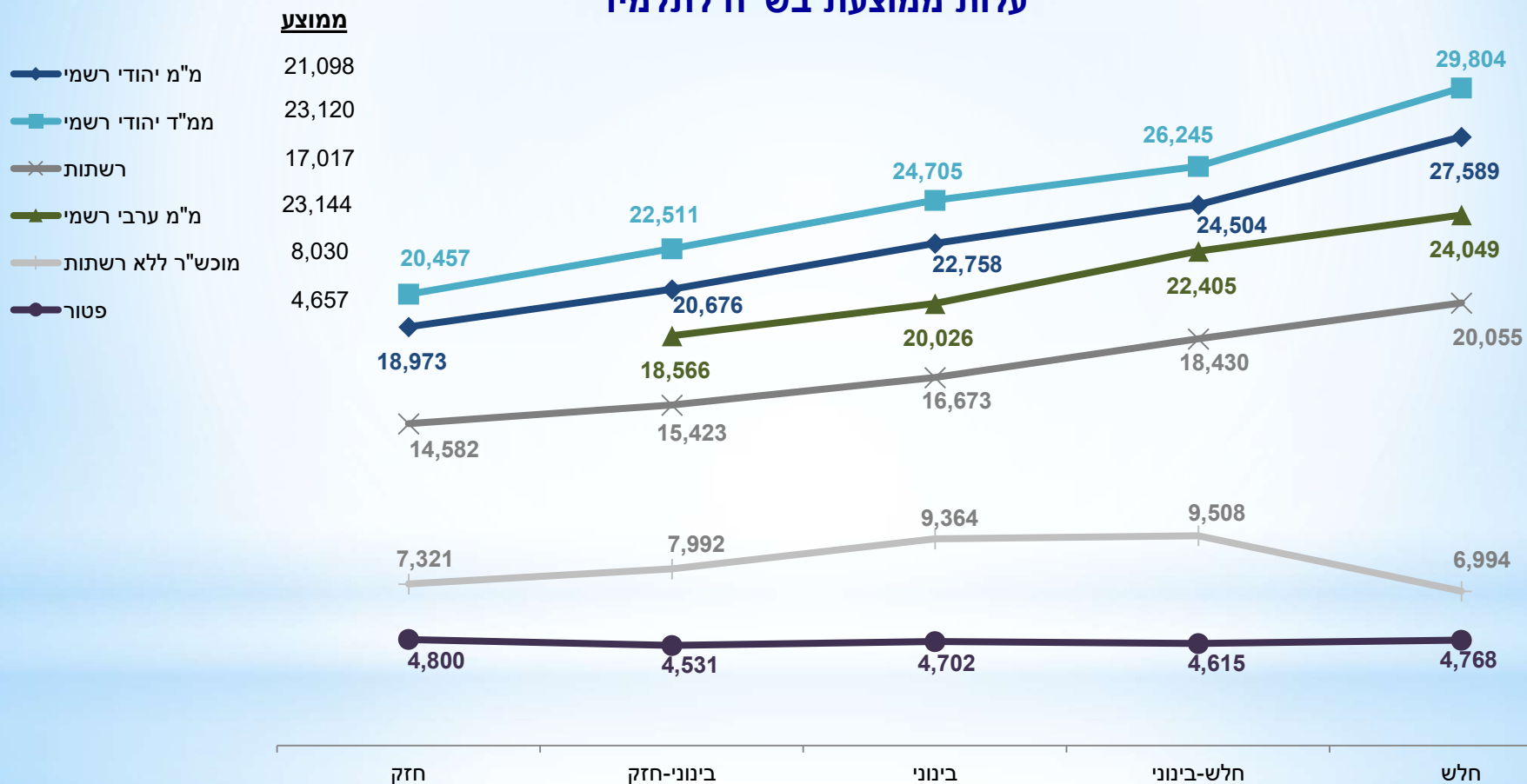
- בבחינה זו נבדקו שתי הרשתות של החינוך החרדי הזכאיות לתקצוב "ככלל ילדי ישראל"
- הממוצע כולל תלמידי מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בתי ספר היסודיים בחינוך הרגיל – לפי סוג פיקוח וחמישוני טיפוח

עלות ממוצעת בש"ח לתלמיד

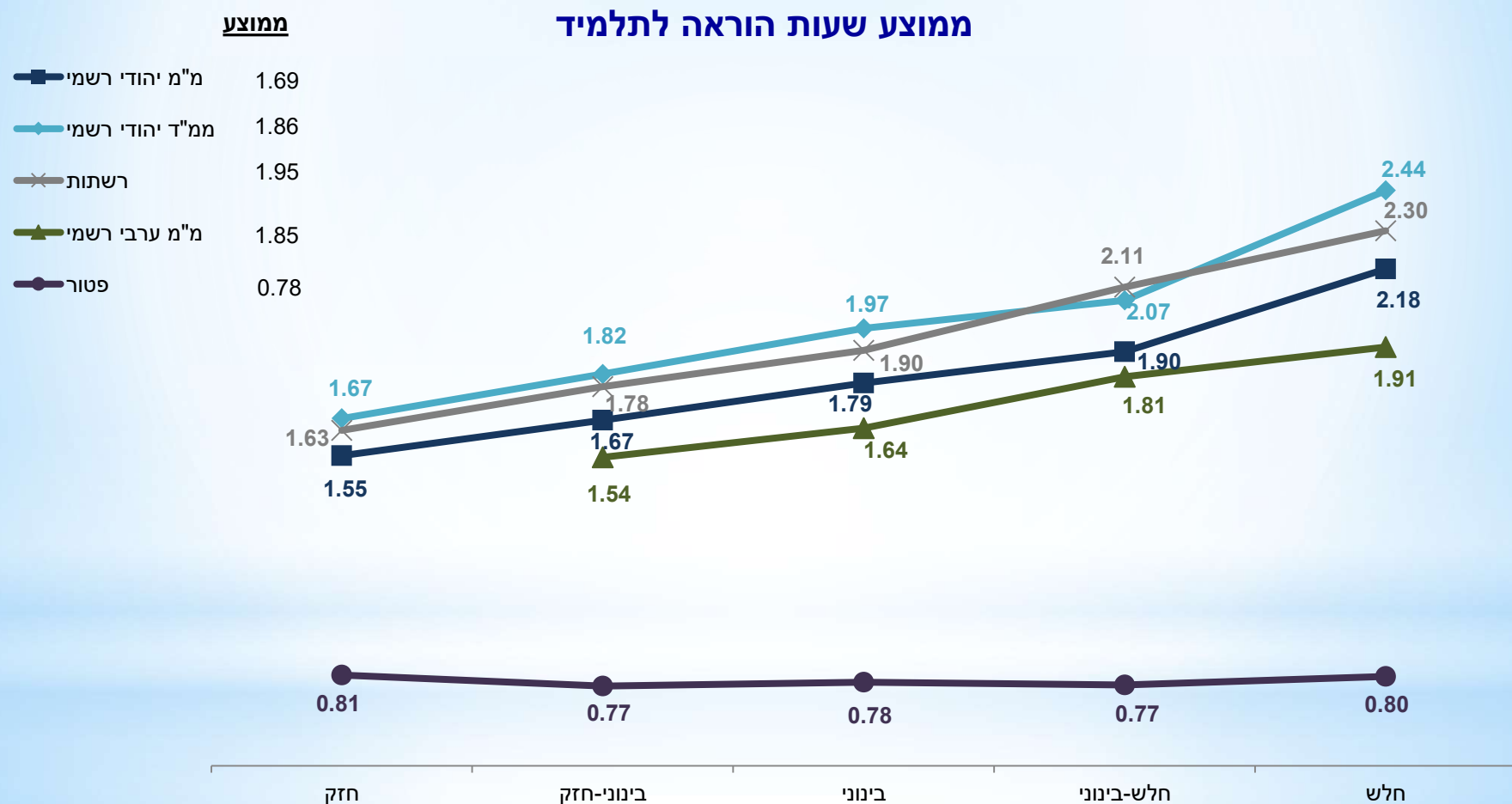

- בבחינה זו נבדקו שתי הרשתות של החינוך החרדי הזכאיות לתקצוב "ככלל ילדי ישראל"
- הממוצע כולל תלמידי מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בתי ספר היסודיים בחינוך הרגיל – לפי סוג פיקוח וחמישוני טיפוח

- בבחינה זו נבדקו שתי הרשתות של החינוך החרדי הזכאיות לתקצוב "ככלל ילדי ישראל"
- הממוצע כולל תלמידי מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

ממצאים עיקריים

בתי ספר יסודיים – כללי

תקצוב לפי מעמד משפטי תואם את מדיניות המשרד

- בחינוך הרשמי, העלות הממוצעת לתלמיד גבוהה יותר מהעלות הממוצעת לתלמיד ברשתות החינוך מעיין החינוך התורני ורשת החינוך העצמאי. עבור תלמידי מוסדות פטור העלות הממוצעת לתלמיד הינה הנמוכה ביותר.
- הגורמים המרכזיים לשונות בעלות הממוצעת לתלמיד ולכיתה כוללים את מדד הטיפול, צפיפות תלמידים, הפיקוח, המעמד המשפטי, יום חינוך ארוך, אחוז חנ"מ, שעות לקליטת עליה וקצב הכניסה לרפורמת 'אופק חדש'.

ממצאים עיקריים

בתי ספר יסודיים רשמיים

- בחינה לפי חמישוני טיפוח בית ספרי
- קיימת דיפרנציאליות בהקצאה לפי חמישוניים בכל מגזר בנפרד.
- יש פער בין המגזר היהודי למגזר הערבי בכל חמישון טיפוח.
- ממוצע תקצוב גבוה יותר של המגזר הערבי בפיקוח הממלכתי ברמת תלמיד וכיתה לעומת המגזר היהודי.

סיבות עיזירות לפערים

בתי ספר רשמיים

- תקצוב גבוה יותר עבור המוסדות בפיקוח הממלכתי דתי, המושפע מהקצאת שעות כגון שעות תפילה ושעות עולים בגין שיעור ניכר של עולים חדשים.
- שונות בצפיפות בכיתות – בפרט בחינוך הערבי ובממלכתי דתי.
- שונות בהקצאת התוכניות התוספתיות של המשרד (רכש, הקצבה).
- בתי ספר ביום חינוך ארוך – קריטריון ההקצאה אינו מבוסס על מדד הטיפוח.
- בשנת תשע"ה התחיל יישום התקצוב הדיפרנציאלי בשיעור של 10%, בשנת תשע"ו, שיעור היישום עמד על 33% ובשנת תשע"ז עמד על- 55%, בשנה הרביעית תשע"ח עמד על-78% ובשנה החמישית תשע"ט הושלם יישום התקצוב הדיפרנציאלי.
- אחוז שילוב חנ"מ- גבוה יותר במגזר היהודי בפיקוח ממלכתי וממלכתי דתי.

ניתוח תקציב דתי: ספר בחטיבת ביניים

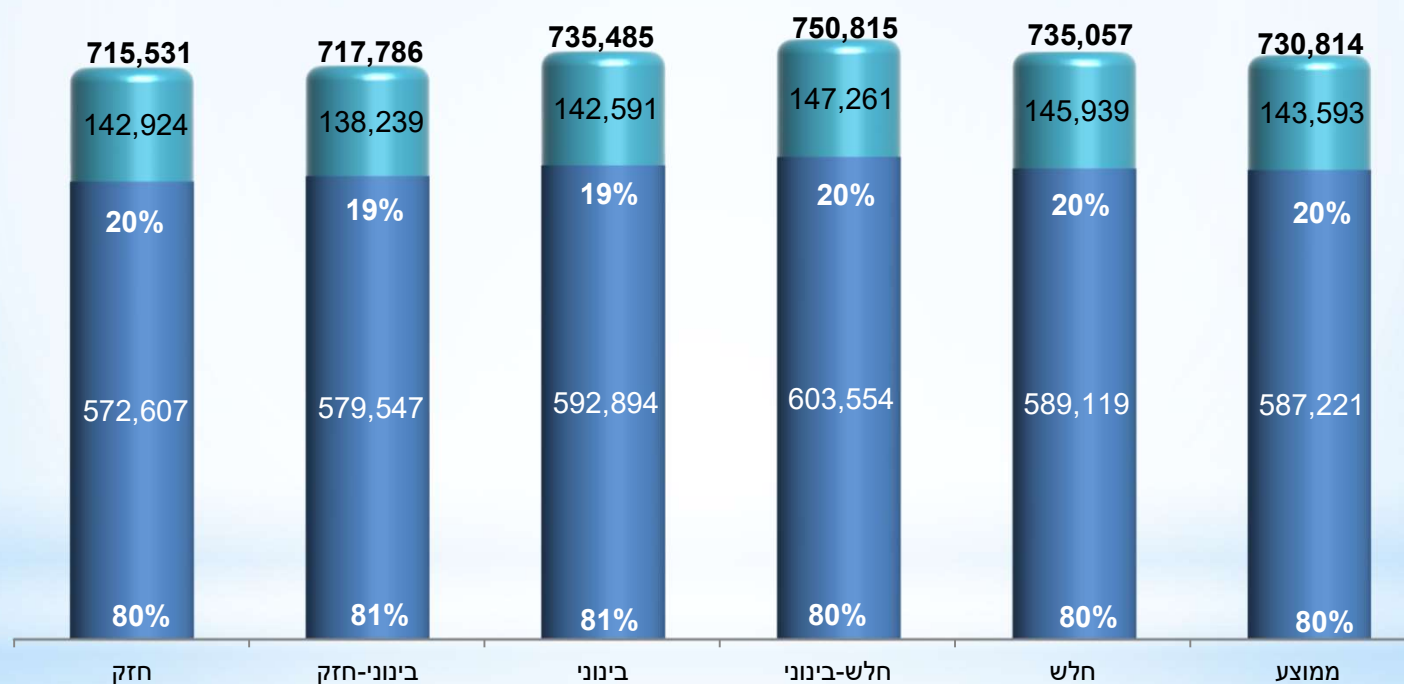
משרד החינוך

מינהל כלכלה ותקציבים

בתי הספר בחטיבת הביניים - לפי חמישוני טיפוח

עלות ממוצעת בש"ח לכיתה

- עלות תשלומים, רכישות והקצבות לכיתה
- עלות שעות הוראה לכיתה

- עלויות השעות בחט"ב מבוססות על פי עלות ממוצעת לשעה X שעות בפועל ששולמו
- הממוצע כולל תלמידי מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

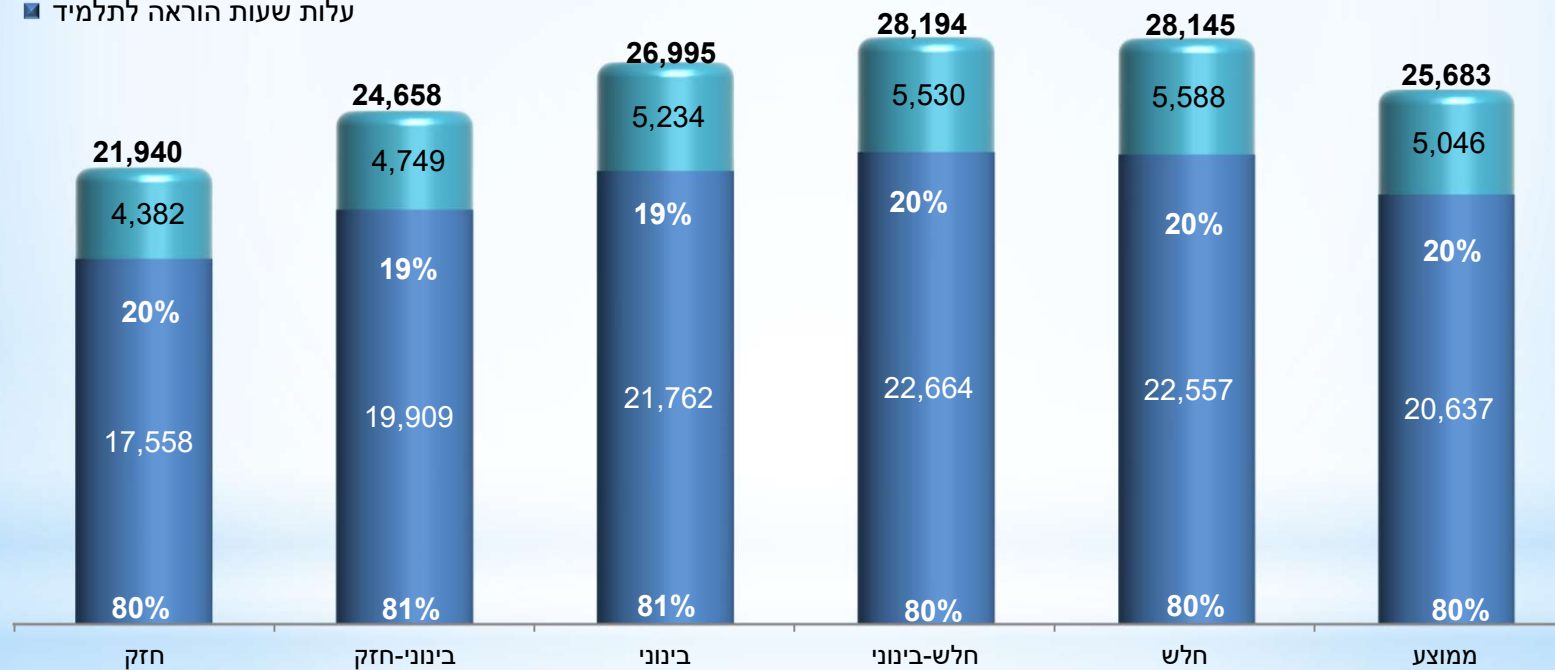

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בתי הספר בחטיבת הביניים - לפי חמישוני טיפוח

עלות ממוצעת בש"ח לתלמיד

- עלות תשלומים, רכישות והקצבות לתלמיד
- עלות שעות הוראה לתלמיד

- עלויות השעות בחט"ב מבוססות על פי עלות ממוצעת לשעה X שעות בפועל ששולמו
- הממוצע כולל תלמידי מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

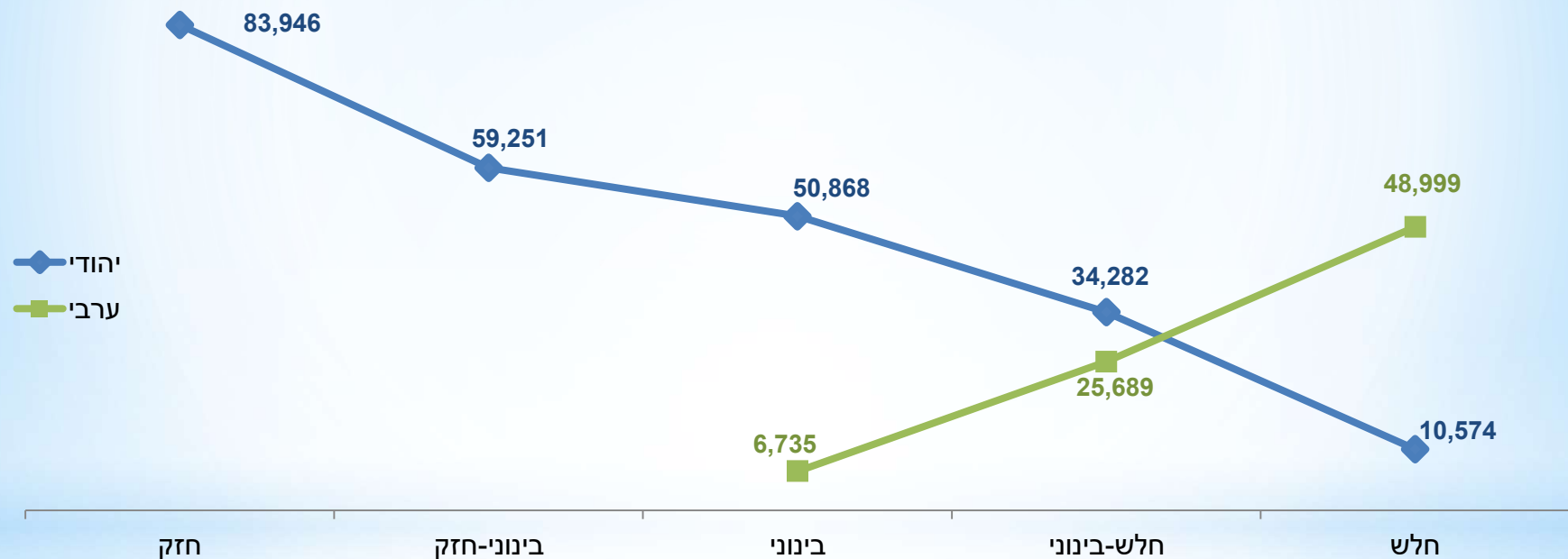

ניתוח תקציב דתי: ספר חטיבת הביניים לפי מגזר

ניתוח בתי הספר בחטיבת הביניים בחינוך הרגיל לפי חמישוני טיפוח

התפלגות תלמידים לפי מגזר

100% מתלמידי המגזר הערבי לומדים במוסדות בחמישון טיפוח חלש עד בינוני לעומת 40% במגזר היהודי.

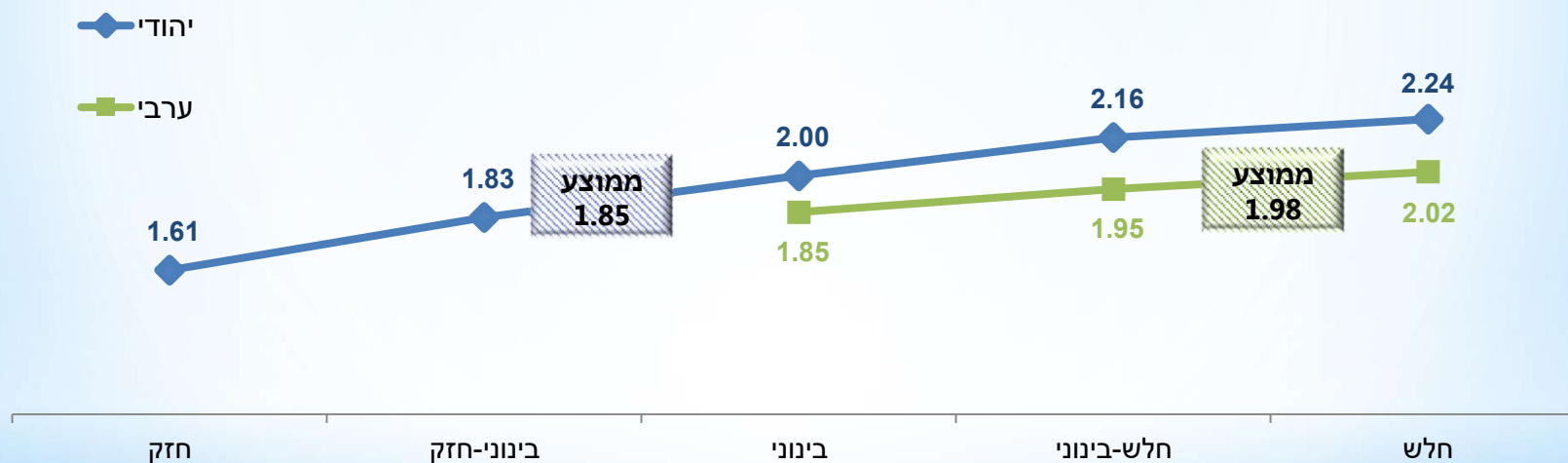
- המגזר הערבי כולל בניתוח זה את כל המיעוטים דוברי השפה הערבית
- נתוני המוסדות כוללים כיתות מיוחדות בבתי ספר בחינוך רגיל
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

ניתוח בתי הספר בחטיבת הביניים בחינוך הרגיל לפי חמישוני טיפוח

שעות ממוצעות לתלמיד לפי מגזר

ממוצע שעות לתלמיד במגזר הערבי גבוה יותר לעומת המגזר היהודי, אך נמוך יותר בכל קבוצות חמישוני הטיפוח.

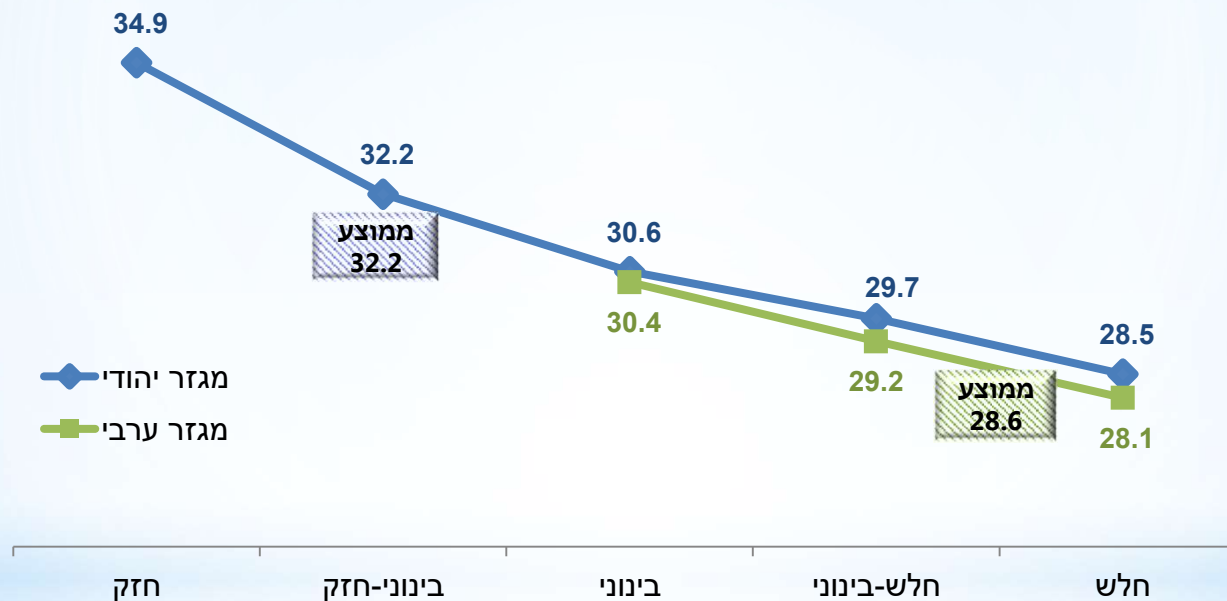
- המגזר הערבי כולל בניתוח זה את כל המיעוטים דוברי השפה הערבית
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל
- הממוצע כולל מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

ניתוח בתי הספר בחטיבת הביניים בחינוך הרגיל לפי חמישוני טיפוח

ממוצע תלמידים בכיתה לפי מגזר

ממוצע תלמידים בכיתה במגזר הערבי נמוך לעומת המגזר היהודי

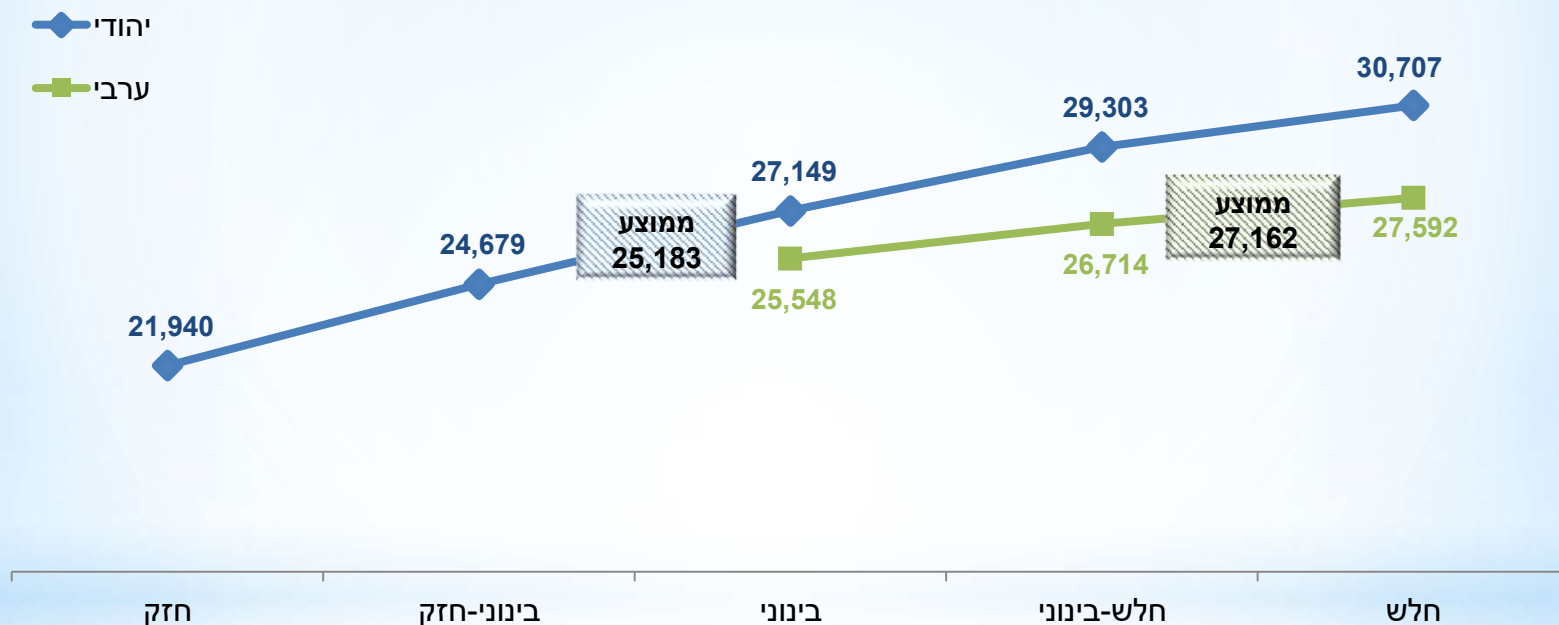
- המגזר הערבי כולל בניתוח זה את כל המיעוטים דוברי השפה הערבית
- נתוני המוסדות לא כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל
- הממוצע כולל מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח
- כיתות חצי תקן נלקחו כחצי כיתה תקנית – החישוב המתוקנן מופיע במערכת שקיפות בחינוך

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

ניתוח בתי הספר בחטיבת הביניים בחינוך הרגיל לפי חמישוני טיפוח

עלות ממוצעת לתלמיד בש"ח לפי מגזר

**העלות הממוצעת לתלמיד במגזר הערבי גבוהה מהעלות הממוצעת לתלמיד במגזר היהודי.
בכל חמישוני הטיפוח העלות הממוצעת לתלמיד יהודי גבוהה יותר.**

- המגזר הערבי כולל בניתוח זה את כל המיעוטים דוברי השפה הערבית
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל
- הממוצע כולל מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח

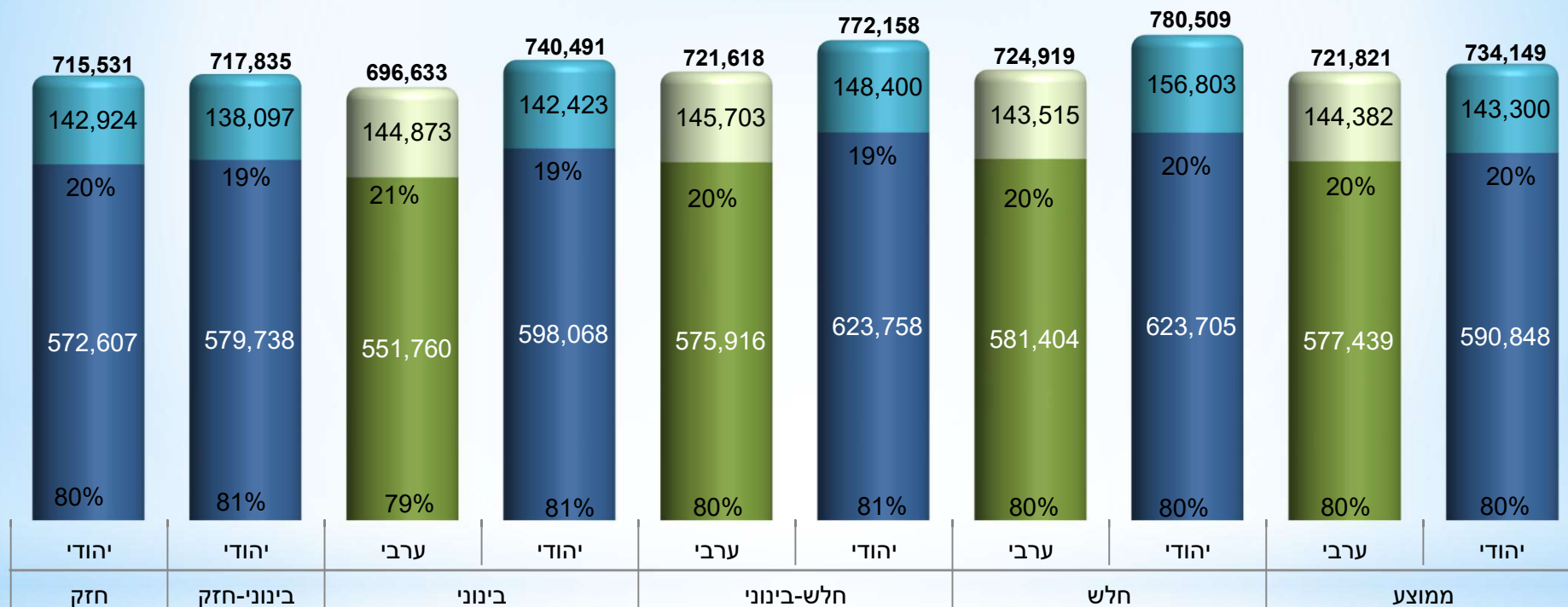

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בתי הספר בחטיבת ביניים לפי מגזר – ניתוח לפי חמישוני טיפוח

עלות ממוצעת בש"ח לכיתה

■ תשלומים, רכישות והקצבות במגזר יהודי
■ תשלומים, רכישות והקצבות במגזר ערבי
■ עלות שעות הוראה במגזר יהודי
■ עלות שעות הוראה במגזר ערבי

דיפרנציאליות בהקצאת המשאבים במגזר היהודי והערבי.
עלות ממוצעת לכיתה במגזר היהודי גבוהה יותר מעלות הממוצעת במגזר הערבי.

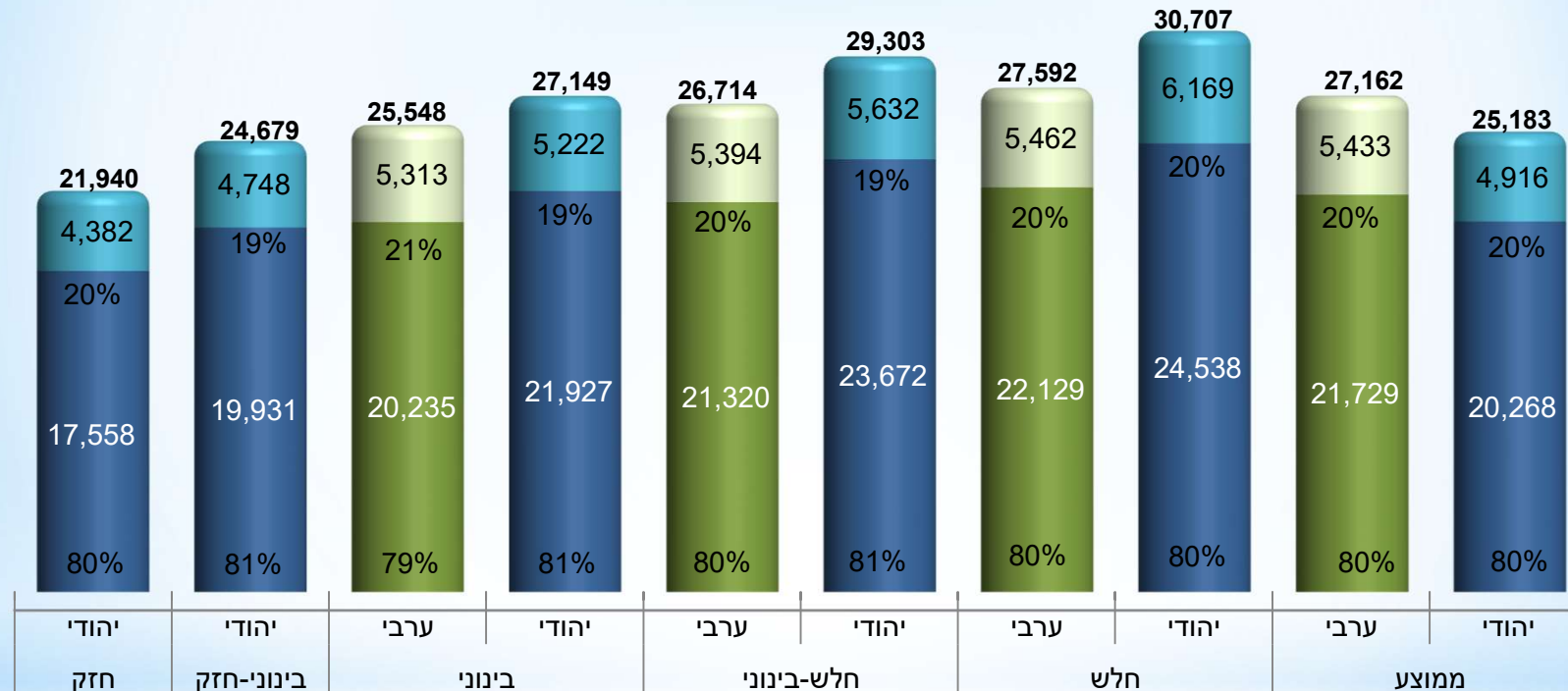
- המגזר הערבי כולל בניתוח זה את כל המיעוטים דוברי השפה הערבית
- הממוצע כולל בתי ספר שאינם מסווגים לפי קבוצת הטיפוח שעלות הממוצעת לכיתה בהן נמוכה יותר מבתי הספר המסווגים לפי קבוצות הטיפוח
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבת" ספר בחינוך רגיל

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בתי הספר בחטיבת ביניים לפי מגזר – ניתוח לפי חמישוני טיפוח

עלות ממוצעת בש"ח לתלמיד

■ עלות שעות הוראה במגזר יהודי
 ■ עלות שעות הוראה במגזר ערבי
 ■ תשלומים, רכישות והקצבות במגזר יהודי
 ■ תשלומים, רכישות והקצבות במגזר ערבי

✓ בשני המגזרים קיימת דיפרנציאליות בהקצאת המשאבים לפי חמישון טיפוח, אך היא משמעותית יותר במגזר היהודי לעומת המגזר הערבי.
 ✓ העלות הממוצעת לתלמיד במגזר הערבי גבוהה לעומת המגזר היהודי.

- המגזר הערבי כולל בניתוח זה את כל המיעוטים דוברי השפה הערבית
- הממוצע כולל תלמידי מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

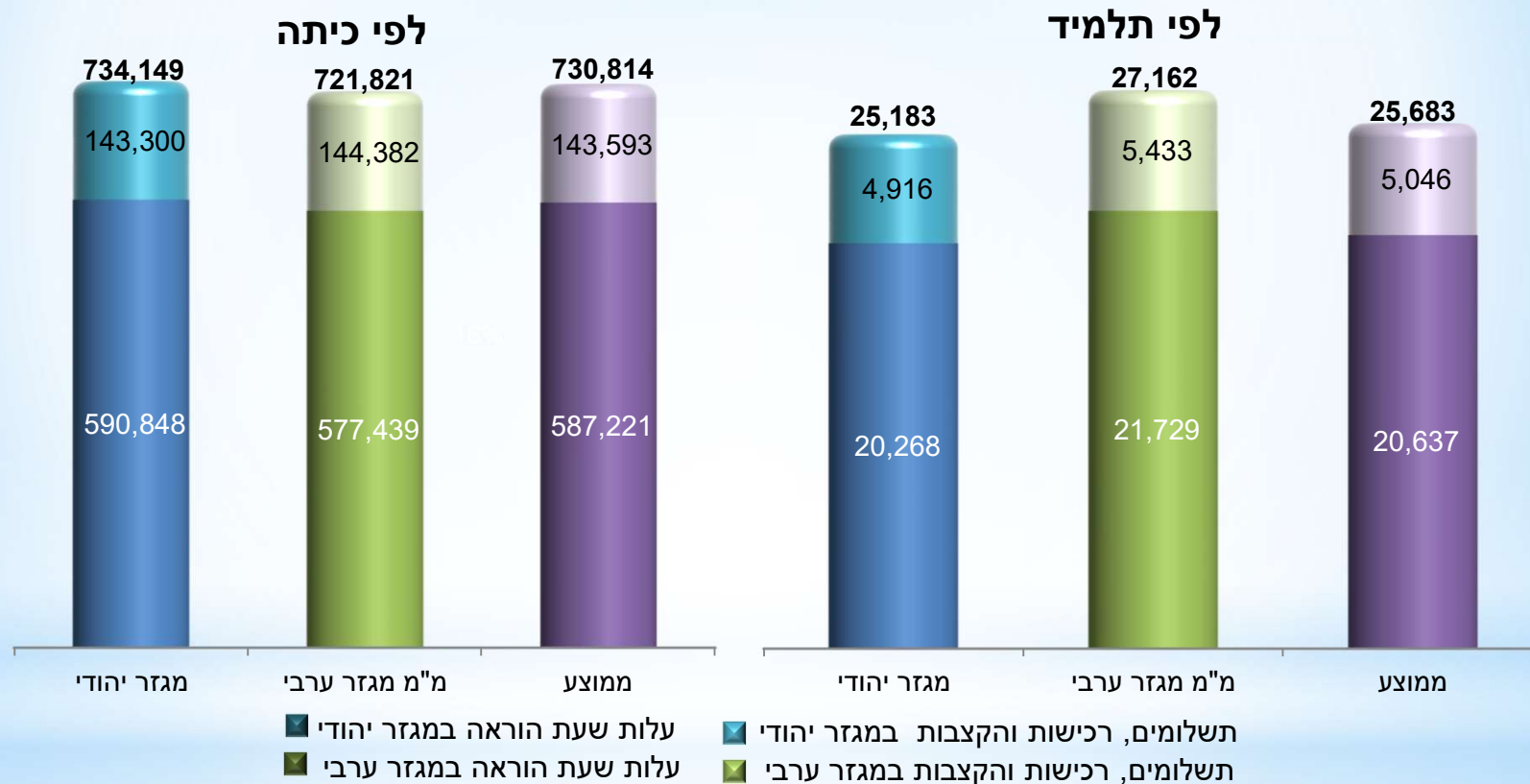

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בתי הספר בחטיבת הביניים - לפי מגזר

עלות ממוצעת בש"ח לתלמיד ולכיתה

העלות הממוצעת לתלמיד במגזר הערבי גבוהה מהמגזר היהודי בכ – 7.9%.

- עלויות השעות בחט"ב מבוססות על פי עלות ממוצעת לשעה X שעות בפועל ששולמו
- הפיקוח החרדי נכלל עם מ"מ וממ"ד במגזר היהודי
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

ניתוח בתי הספר בחטיבת הביניים בחינוך הרגיל לפי מגזר

עלות ממוצעת לתלמיד בש"ח לפי מגזר

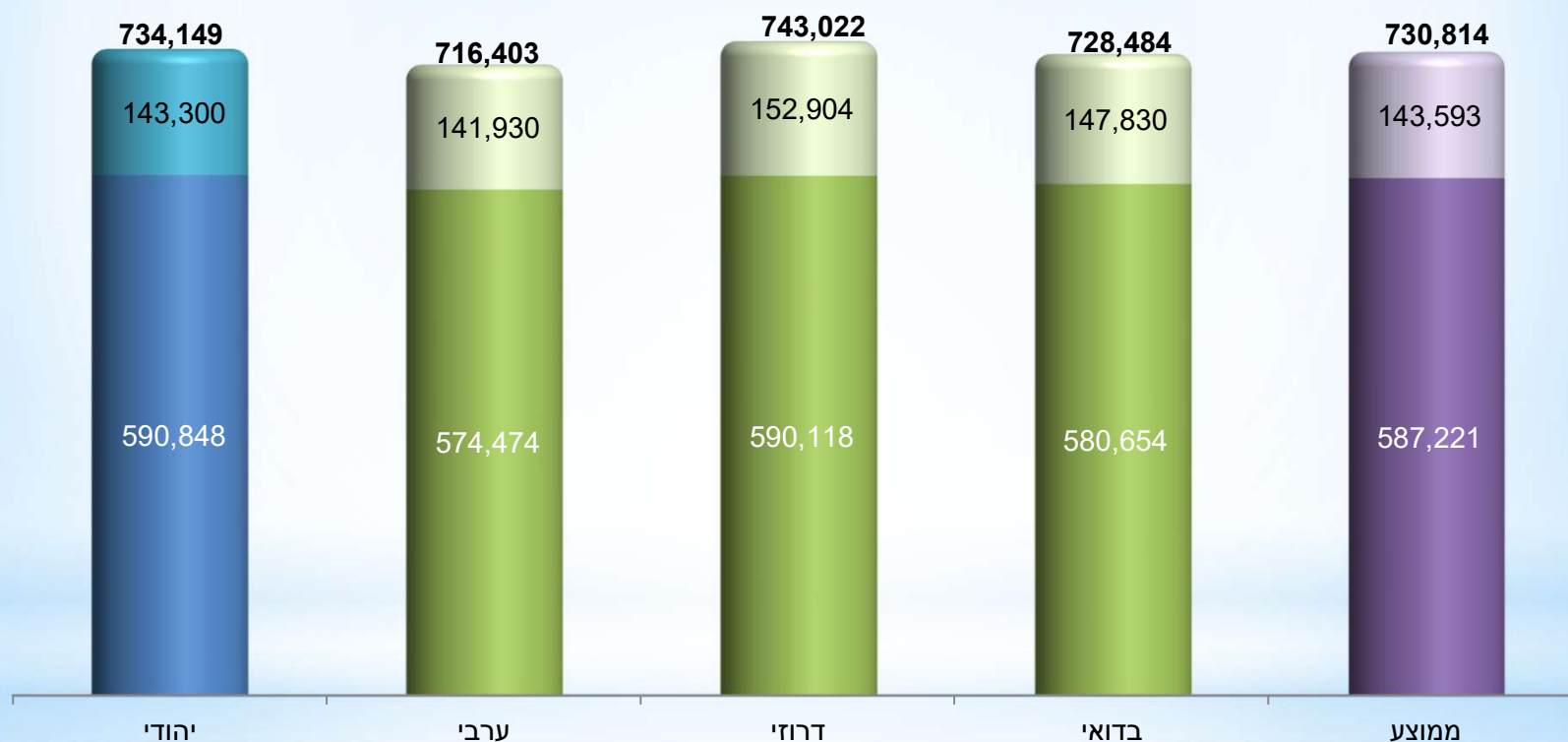

- עלות שעת הוראה במגזר יהודי
- עלות שעת הוראה במגזר ערבי/דרוזי/בדואי
- עלות שעת הוראה במגזר יהודי
- עלות שעת הוראה במגזר ערבי/דרוזי/בדואי

- המגזר הערבי כולל בניתוח זה את כל המיעוטים דוברי השפה הערבית
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל
- הממוצע כולל מוסדות ללא סיווג לפי חמיון טיפוח

ניתוח בתי הספר בחטיבת הביניים בחינוך הרגיל לפי מגזר

עלות ממוצעת לכיתה בש"ח לפי מגזר

■ עלות שעת הוראה במגזר יהודי
■ עלות שעת הוראה במגזר ערבי/דרוזי/בדואי
■ תשלומים, רכישות והקצבות במגזר יהודי
■ תשלומים, רכישות והקצבות במגזר ערבי/דרוזי/בדואי

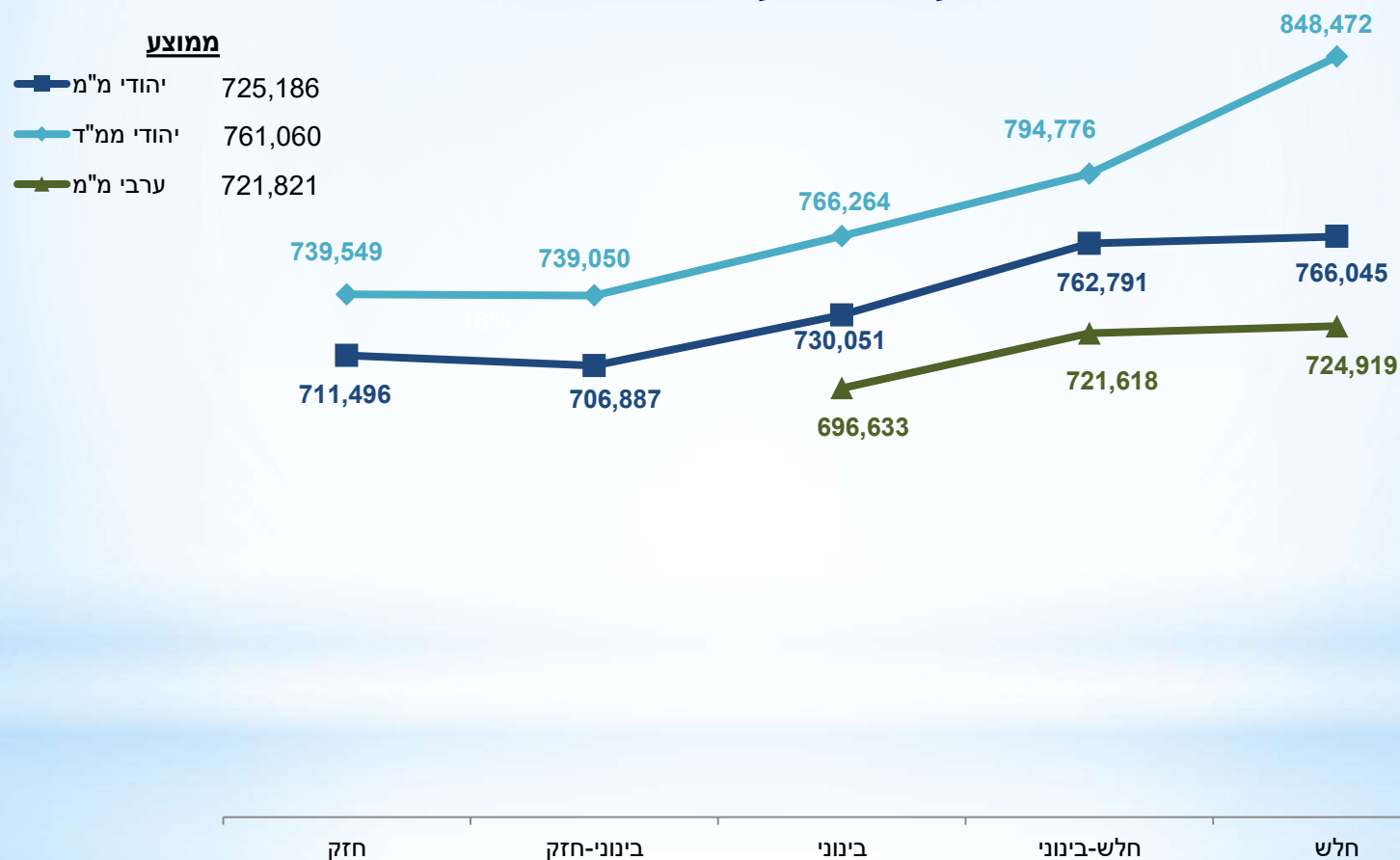
- המגזר הערבי כולל בניתוח זה את כל המיעוטים דוברי השפה הערבית
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל
- הממוצע כולל מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בתי הספר בחטיבת הביניים – לפי סוג פיקוח וחמישוני טיפוח

עלות ממוצעת בש"ח לכיתה

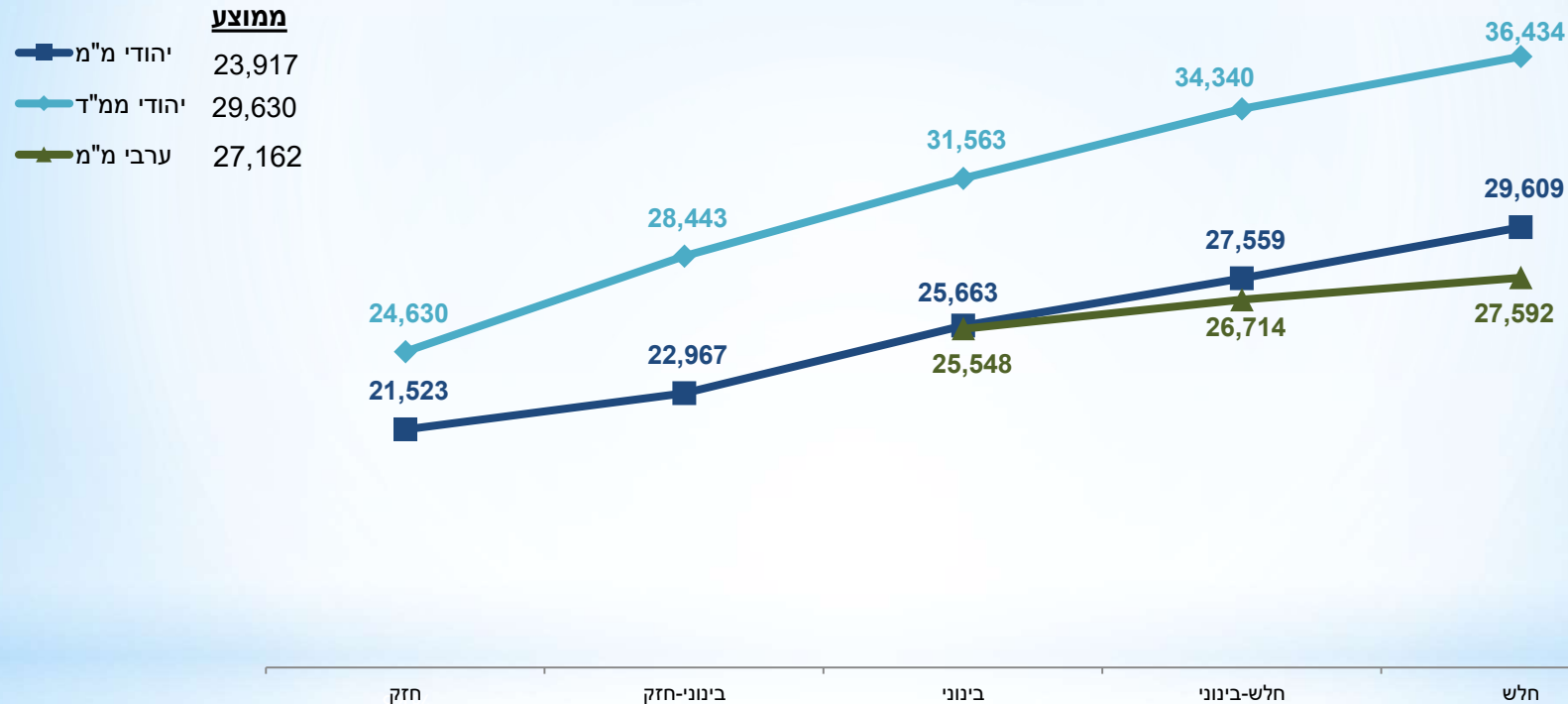
- עלויות השעות בחט"ב מבוססות על פי עלות ממוצעת לשעה X שעות בפועל ששולמו
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל
- קבוצות שלא מובהקות סטטיסטית (מתחת ל-4 מוסדות) אוחדו לקבוצה אחת
- הממוצע כולל תלמידי מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בתי הספר בחטיבת הביניים – לפי סוג פיקוח וחמישוני טיפוח

עלות ממוצעת בש"ח לתלמיד

קיימת דיפרנציאליות בין חמישוני הטיפוח בעיקר במגזר היהודי. בחינוך היהודי ממלכתי, התקציב הממוצע לתלמיד בחמישון החלש גבוה ב- 38% לעומת החמישון החזק. ובחינוך הערבי הממלכתי, תקצוב תלמיד בחמישון החלש גבוה ב- 8% יותר לעומת הקבוצה החזקה.

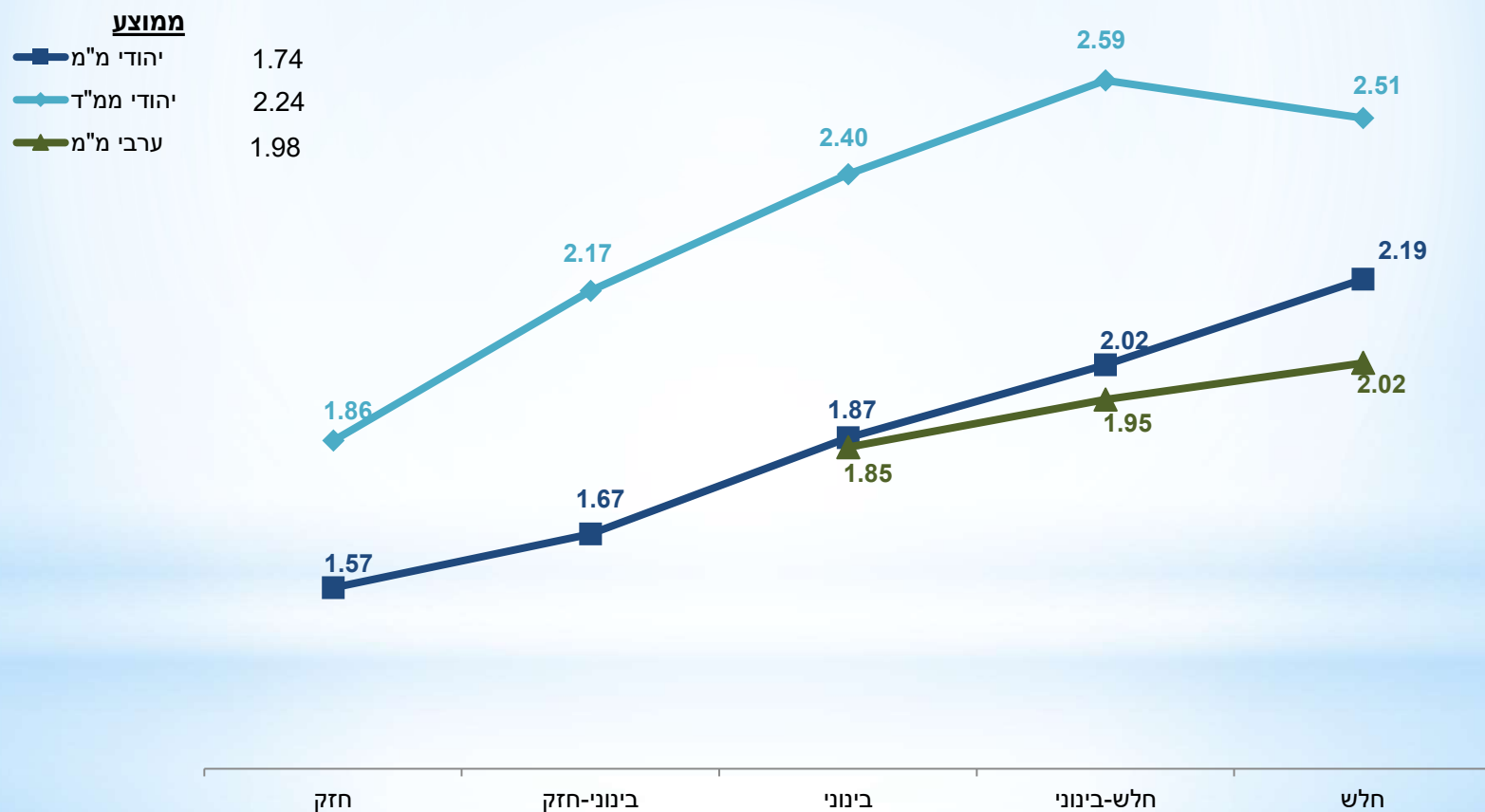
- עלויות השעות בחט"ב מבוססות על פי עלות ממוצעת לשעה X שעות בפועל ששולמו
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל
- קבוצות שלא מובהקות סטטיסטית (מתחת ל-4 מוסדות) אוחדו לקבוצה אחת
- הממוצע כולל תלמידי מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בתי הספר בחטיבת הביניים – לפי סוג פיקוח וחמישוני טיפוח

ממוצע שעות הוראה לתלמיד

- עלויות השעות בחט"ב מבוססות על פי עלות ממוצעת לשעה X שעות בפועל ששולמו
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל
- קבוצות שלא מובהקות סטטיסטית (מתחת ל-4 מוסדות) אוחדו לקבוצה אחת
- הממוצע כולל תלמידי מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח

ממצאים עיקריים

בתי ספר בחטיבת הביניים

- 100% מתלמידי המגזר הערבי לומדים במוסדות בחמישוני טיפוח חלש עד בינוני, לעומת 81% מתלמידי המגזר היהודי הלומדים במוסדות בחמישוני טיפוח בינוני עד חזק.
- דיפרנציאליות בהקצאת המשאבים לפי חמישוני הטיפוח לכל מגזר, חזקה יותר במגזר היהודי.
- התקצוב בשעות ההוראה לתלמיד ועלות ממוצעת לתלמיד גבוהה במגזר הערבי בהשוואה למגזר היהודי. עלות ממוצעת לכיתה גבוהה במגזר היהודי בהשוואה למגזר הערבי.

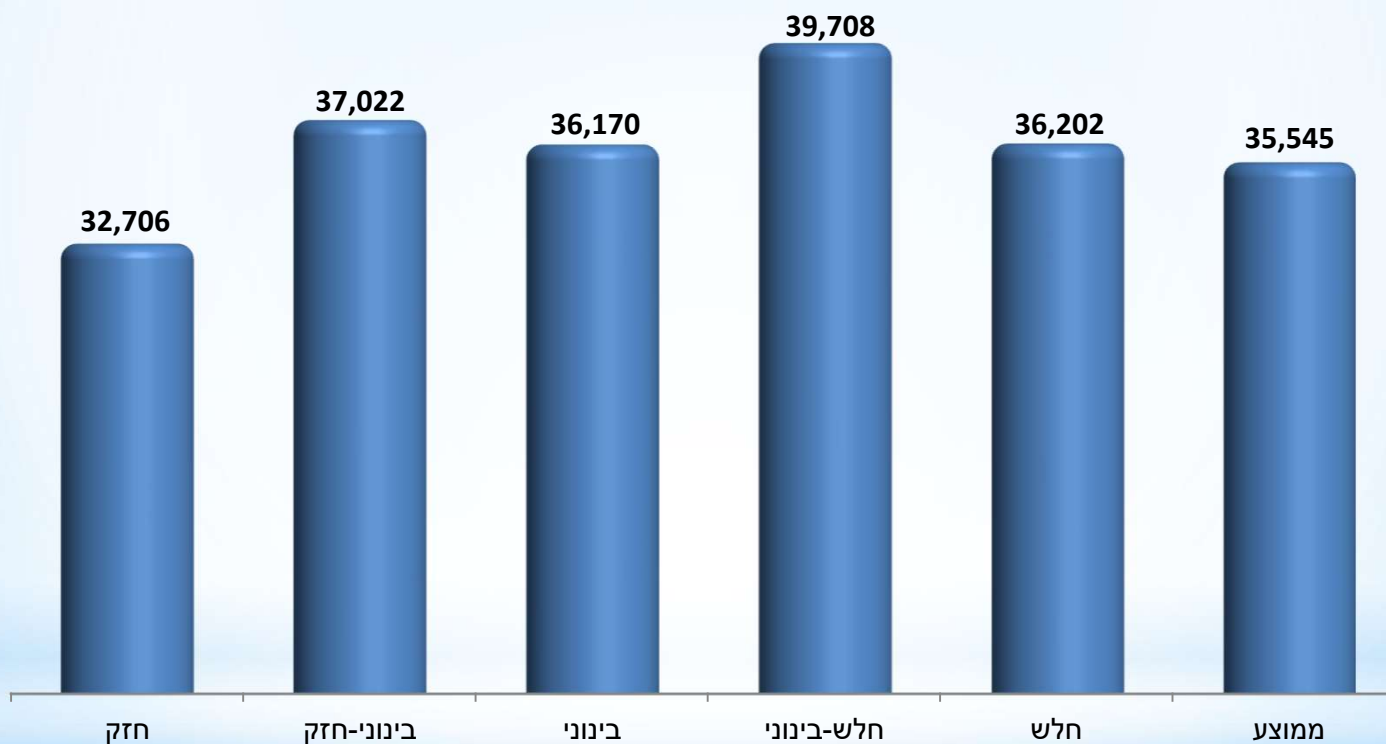
ניתוח תקציב בתי ספר בעל-יסודי החטיבה העליונה

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בתי הספר בחטיבה העליונה - לפי חמישוני טיפוח

עלות ממוצעת בש"ח לתלמיד

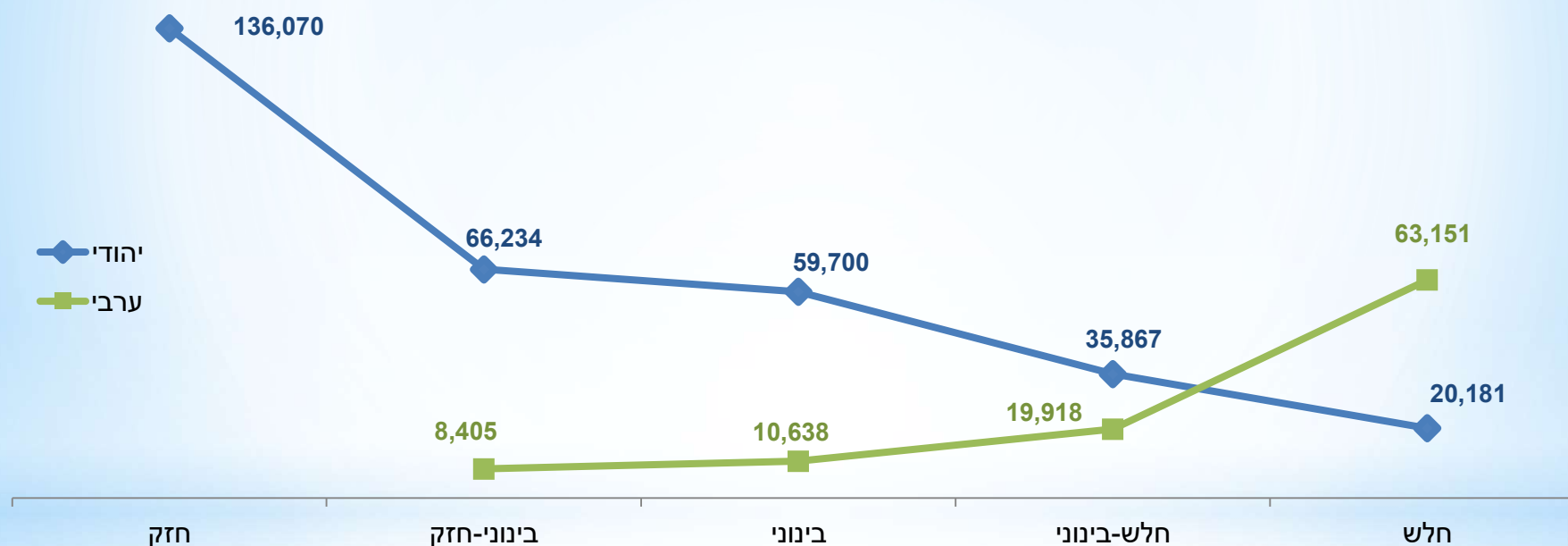
העלות הממוצעת לתלמיד עולה בין החמישוניים מלבד חמישוני הטיפוח בינוני והחלש.

- עלויות השכ"ל בחט"ע הן עלויות בפועל המבוססות על פרופיל המורים ומספר השעות שהוקצו לתלמידי בית הספר בהתאם לקריטריון התקצוב
- הממוצע כולל מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח
- הנתונים לא כוללים מוסדות תרבותיים ייחודיים
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

ניתוח בתי ספר בחטיבה העליונה בחינוך הרגיל לפי חמישוני טיפוח

התפלגות תלמידים לפי מגזר

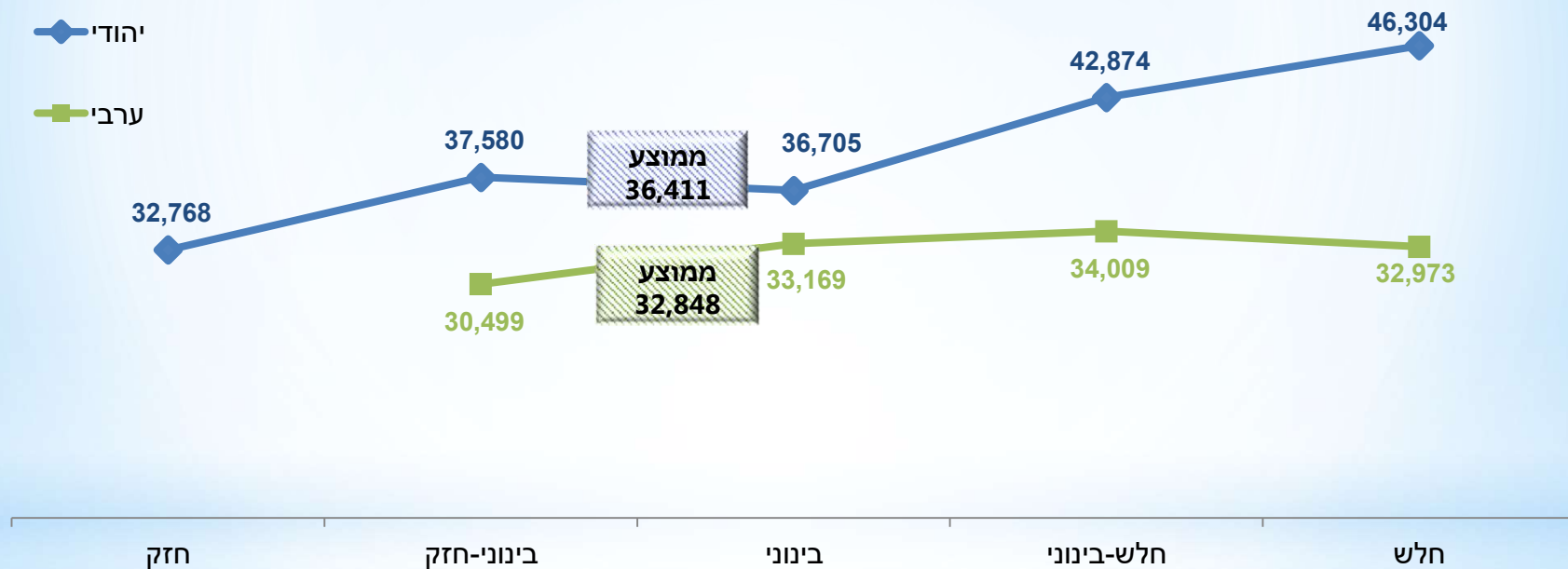
במגזר הערבי 92% מהתלמידים נמצאים בחמישוני חלש עד בינוני, לעומת 36% במגזר היהודי.

- המגזר הערבי כולל בניתוח זה את כל המיעוטים דוברי השפה הערבית
- לא כולל תלמידי מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח
- הנתונים לא כוללים מוסדות תרבותי ייחודי
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל
- קבוצות שלא מובהקות סטטיסטית (מתחת ל-5 מוסדות) אוחדו לקבוצה אחת

ניתוח בתי הספר בחטיבה העליונה בחינוך הרגיל לפי חמישוני טיפוח

עלות ממוצעת לתלמיד לפי מגזר

בחמישוני חלש עד בינוני-חזק, תלמיד יהודי מקבל בממוצע 11%-40% יותר מתלמיד ערבי.

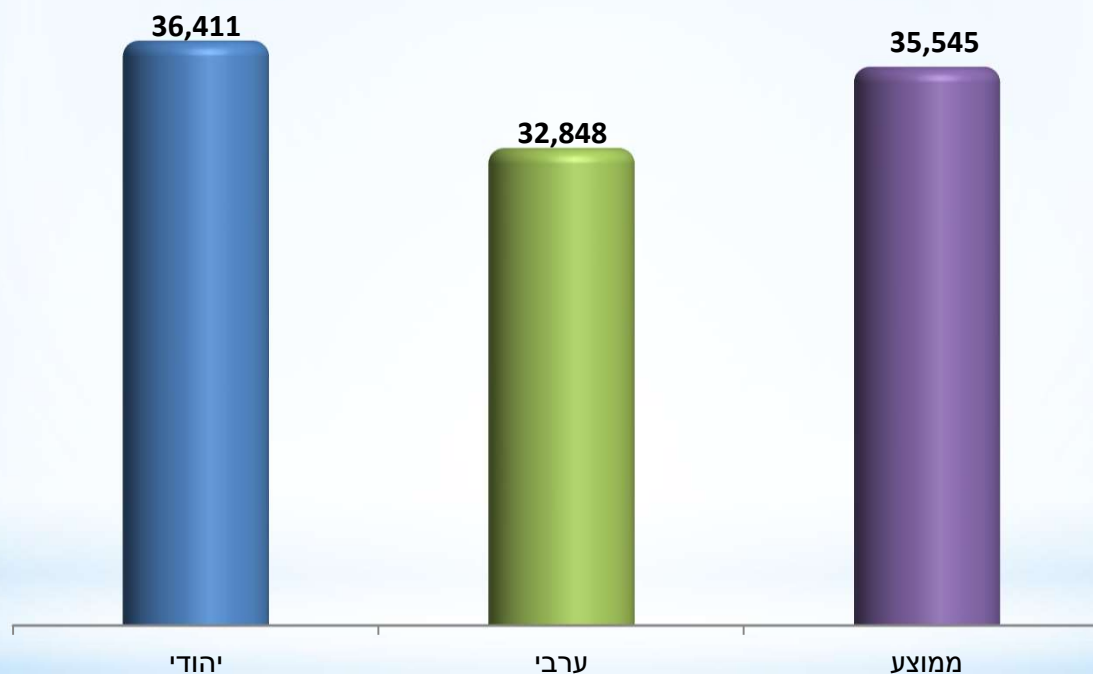
- המגזר הערבי כולל בניתוח זה את כל המיעוטים דוברי השפה הערבית
- הממוצע כולל מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח
- הנתונים לא כוללים מוסדות תרבותי "יחודי"
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל
- קבוצות שלא מובהקות סטטיסטית (מתחת ל-5 מוסדות) אוחדו לקבוצה אחת

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בתי הספר בחטיבה העליונה - לפי מגזר

עלות ממוצעת בש"ח לתלמיד

תלמיד במגזר היהודי מתקצב ב- 11% יותר מתלמיד ערבי.

- עלויות השכ"ל בחט"ע הן עלויות בפועל המבוססות על פרופיל המורים ומספר השעות שהוקצו לתלמידי בית הספר בהתאם לקריטריון התקצוב
- הנתונים לא כוללים מוסדות תרבותי ייחודי
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

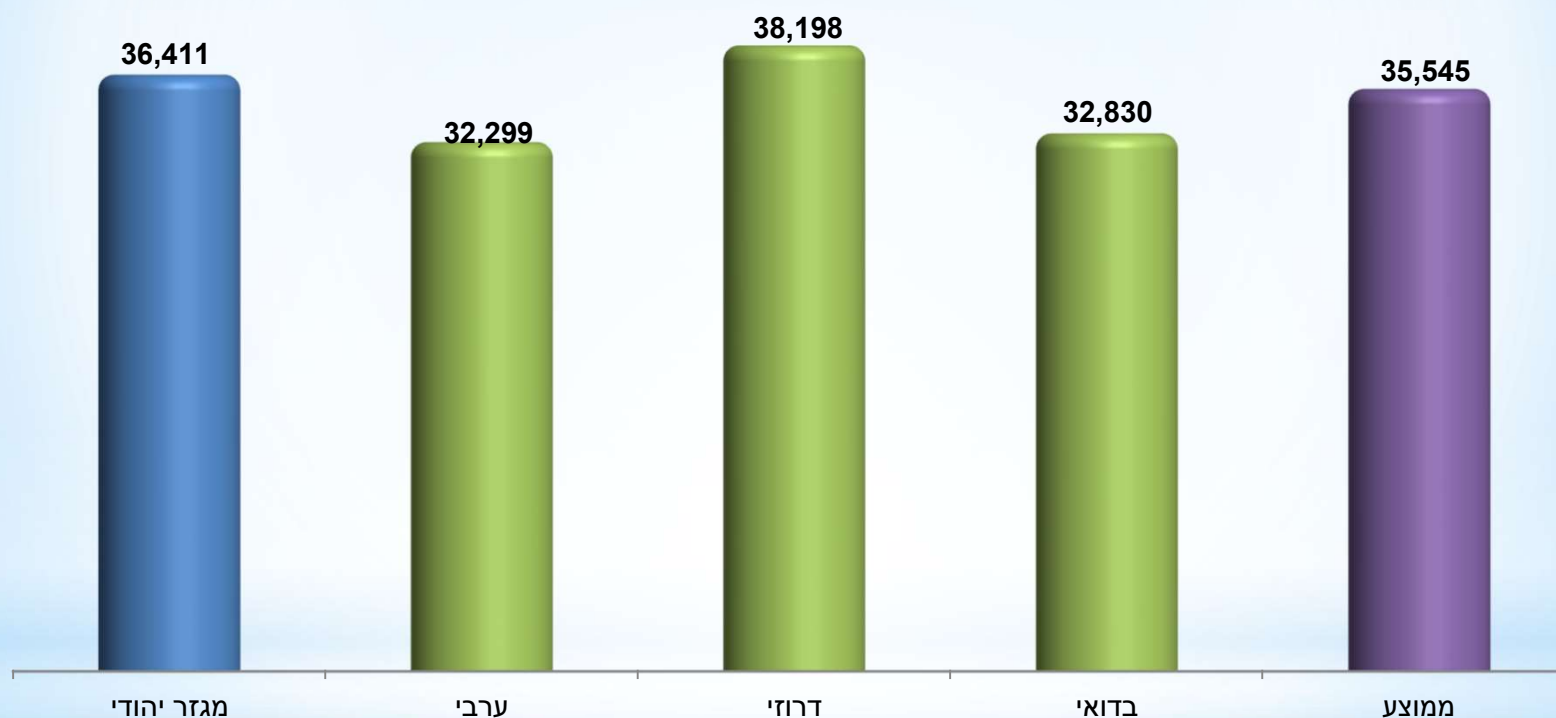

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בתי הספר בחטיבה העליונה - לפי מגזר

עלות ממוצעת בש"ח לתלמיד

**קיימים פערים בהקצאת המשאבים בין המגזרים בחינוך הערבי
עלות ממוצעת לתלמיד דרוזי עולה על העלות הממוצעת לתלמיד יהודי**

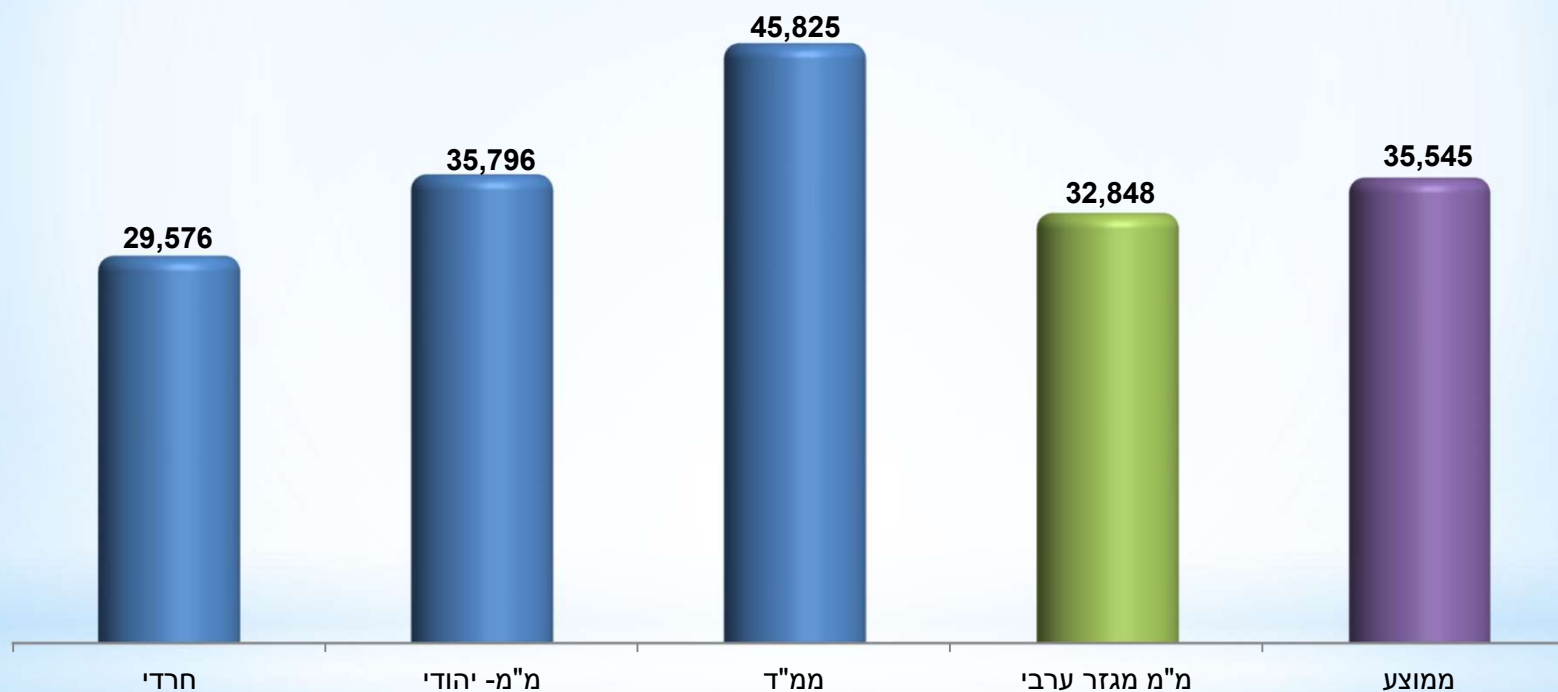
- עלויות השכ"ל בחט"ע הן עלויות בפועל המבוססות על פרופיל המורים ומספר השעות שהוקצו לתלמידי בית הספר בהתאם לקריטריון התקצוב
- הנתונים לא כוללים מוסדות תרבותי ייחודי
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בתי הספר בחטיבה העליונה - לפי פיקוח

עלות ממוצעת בש"ח לתלמיד

העלות הממוצעת לתלמיד בפיקוח החרדי נמוכה יותר מסוגי הפיקוח האחרים.

העלות הממוצעת לתלמיד בפיקוח הממלכתי דתי היא הגבוהה ביותר.

- עלויות השכ"ל בחט"ע הן עלויות בפועל המבוססות על פרופיל המורים ומספר השעות שהוקצו לתלמידי בית הספר בהתאם לקריטריון התקצוב
- נתוני המוסדות כוללים כיתות מיוחדות בבתי ספר בחינוך רגיל
- הנתונים לא כוללים מוסדות תרבותי ייחודי

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בתי הספר בחטיבה העליונה לפי מגזר – ניתוח לפי חמישון טיפוח

עלות ממוצעת בש"ח לתלמיד

קיים שיפור במגמת התקצוב הדיפרנציאלי במגזר הערבי בעקבות החלת התקצוב הדיפרנציאלי בחט"ע

- המגזר הערבי כולל בניתוח זה את כל המיעוטים דוברי השפה הערבית
- הנתיבים לא כוללים מוסדות תרבותי ייחודי
- נתוני המוסדות כוללים כיתות חינוך מיוחד בבתי ספר בחינוך רגיל
- הממוצע כולל תלמידי מוסדות ללא סיווג לפי חמישון טיפוח
- קבוצות שלא מובהקות סטטיסטית (מתחת ל-5 מוסדות) אוחדו לקבוצה אחת

אופן התקצוב בחטיבה העליונה

• בתי הספר בחטיבה העליונה

- תקצוב החטיבה העליונה מבוסס על תקן השעות הקבוע בהתאם לדרגות הכיתה, מסלולי הלימודים, סוגי הכיתה, מגמות הלימודים, הרכב הכיתה וההגשה לבחינת בגרות. עלות השעות נגזרת מחישובי הפרופיל של בית הספר, בהתאם למצבת המורים המדווחת על ידי בית הספר.
- ההקצאה בחט"ע אינה מבוססת על פי מדד טיפוח. תקציב המוחזקות לסיוע לבתי הספר בפריפריה הינו הרכיב העיקרי בחטיבה העליונה אשר מחושב לפי מדד פריפריאלי ומתוקצב על פי קריטריונים היוצרים דיפרנציאליות.
- תקצוב דיפרנציאלי חט"ע - ממצאי השקיפות הצביעו על פערים משמעותיים בתקצוב התוצאתי בחט"ע, מה שהוביל ליישום תוכנית תקצוב דיפרנציאלי חט"ע על פני 5 שנים תשע"ט – תשפ"ג בעלות מצטברת של כ-500 מלש"ח.
- בנוסף, החל משנה"ל תשפ"ג הורחבה התוכנית של התקצוב הדיפרנציאלי בחטיבה העליונה לכלל החברה הערבית והבדואית בעלות של כ-1.9 מיליארד ₪ לחמש שנים נוספות תשפ"ג – תשפ"ז.

ממצאים עיקריים

• בתי הספר בחטיבה העליונה

- העלות הממוצעת לתלמיד בפיקוח הממלכתי דתי היא הגבוהה ביותר.
- התקציב פר תלמיד במגזר הערבי נמוך יותר משמעותית מאשר המגזר היהודי בכל חמישוני הטיפול.
- עלות ממוצעת לתלמיד דרוזי עולה על העלות הממוצעת לתלמיד יהודי

סיבות עיזריות לפערים

בתי הספר בחטיבה העליונה

- מורים בעלי השכלה וותק גבוה יותר בבתי הספר החזקים.
- (אפקט כפול – מורים וותיקים יותר הם לרוב מורים שצברו יותר גמולים).
- תוספת ש"ש לתלמידים המחויבים בתגבור לימודי היהדות עפ"י חוקת הזכאות לבגרות (פיקוח ממ"ד ופיקוח אחר).
- סיוע תוספתי ייעודי לבתי ספר בפיקוח ממלכתי דתי (שעות רב ותפילה).
- שעות לקליטת עלייה מטות את העלות לטובת המגזר היהודי.
- הקצאה לא פרופורציונאלית של כיתות קטנות ומגמות בחינוך הטכנולוגי אשר יקרות יותר (חנ"מ, לב עיוני, לב טכנולוגי, מרכזי חינוך, אומץ, טו"ב, מחוננים וכו') – המגזר הערבי מקבל פחות מחלקו באוכלוסייה.
- תוספות ייעודיות שאינן מתפלגות באופן אחיד בין בתי הספר (כיתות מחוננים, חיזוק מקצועות, תגבור באמצעות רכישת שירותים והקצבות).
- היעדר זכאות לגמול בגרות ברוב הפיקוח החרדי.
- שונות ברמת השירות בין בתי הספר השונים.
- אחוז שילוב חנ"מ- גבוה יותר במגזר היהודי בפיקוח ממלכתי וממלכתי דתי.

משרד החינוך
מינהל כלכלה ותקציבים

בתי הספר בחטיבה העליונה – לפי מגזר ופיקוח

לפי מגזר

מגזר	ש"ש לתלמיד	שנות וותק מורים	אחוז גמולי השתלמות	רמת שירות	שעות גיל
ערבי	1.98	19.09	19.37	98.47	0.89
בדואי	2.15	14.99	18.02	98.49	0.40
דרוזי	2.25	20.52	22.95	98.96	0.77
יהודי	2.16	22.91	21.65	98.96	1.27

לפי פיקוח

פיקוח	ש"ש לתלמיד	שנות וותק מורים	אחוז גמולי השתלמות	רמת שירות	שעות גיל
חרדי	2.02	20.10	23.01	98.29	0.97
מ"מ - לא יהודי	2.03	18.40	19.37	98.51	0.79
מ"מ - יהודי	2.13	23.53	20.96	99.08	1.44
ממ"ד	2.37	23.59	22.51	99.19	1.03

הערה: בכדי ליצור השוואה רלוונטית – לא נכללו בתי הספר החרדיים התרבותיים הייחודיים